

DRAUGAS

2ND CLASS

September 25 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 25, 1993

№ 185

Žinios iš Lietuvos - Elta

Sukilėliai sugrižo, problemos liko

Vilnius, rugsėjo 24 d. (Elta) - Incidentas Kauno Apsaugos tarnybos (SKAT) kuopose lyg ir baigtas, pasakė ketvirtadienį Seimo komisijos savanorių pasitraukimo iš nuolatinės tarnybos vietos incidentui ištirti pirmininkas Nikolajus Medvedevas.

Komisijos išplatintame pareiškime sakoma, jog grupė Kauno savanorių trečiadienį, 8 val. vakaro, grįžo į nuolatinę tarnybos vietą ir grąžino ginklus į kuopavietę. Vieninga komisijos nuomonė dėl incidento priežasčių nepakito - neišspręstos socialinės, buitinės problemos, esamų įstatymų spragos bei įstatymų trūkumas, nepakankama drausmė iš esmės visose KAM sistemos grandyse. Neišspręstus šių problemų, gali vėl kilti panašūs incidentai, sakoma pareiškime.

Komisijos narys, Seimo Nacionalinio Saugumo Komiteto pirmininkas Gediminas Kirkilas jaučiasi kaltas dėl konflikto ir nepaneigė pasklidusios žinios, jog ketina atsistatydinti.

Prezidentas susitiko su Krašto Apsaugos vadovybe

Prezidentas Algirdas Brazauskas susitiko su Krašto apsaugos ministerijos vadovybe, SKAT štabo vadovybe bei rinkinių vadais, lauko kariuomenės brigados „Geležinis vilkas“ vadovybe bei batalionų vadais. Pokalbyje dalyvavo vyriausybės vadovų pareigas einantis finansų ministras Eduardas Vilkelis bei Seimo, Vidaus reikalų ir Socialinės apsaugos ministerijų vadovai.

Buvo aptarti kariuomenės finansavimo, socialiniai, buitiniai klausimai, drausmės kariuomenėje problemos, kai kurie bendradarbiavimo tarp Krašto apsaugos ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos padalinių aspektai, reikalingų teisiųjų-normatyvinių aktų priėmimo būtinumas. Buvo prisimintas vakarykštis vyriausybės nutarimas dėl pravažiavimo lengvatų kariškiams.

„Valstybė gali turėti tokią kariuomenę, kokią ji išgali išlaikyti“, pabrėžė Brazauskas, akcentuodamas armijos kokybės pusę. Jis išreiškė norą po kurio laiko susitikti su SKAT kuopų vadais. Prezidentas pabrėžė, kad incidentas dėl grupės savanorių savavališko pasitraukimo su ginklais iš tarnybos vietos pakenkė ne tik Lietuvos kariuomenei, bet ir visos valstybės tarptautiniam prestižui.

Priėmė Bundestago pirmininko pavaduotoją

Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas priėmė Vokietijos Bundestago pirmininko pavaduotoją Renate Schmidt. Pokalbyje aptarti Lietuvos ir Vokietijos santykių plėtojimo, tolesnio parlamentinio bendradarbiavimo, taip pat Bundestago pagalbos Lietuvos parlamentui klausimai. Schmidt padovanojo Seimui knygų siuntą. Ji informavo, kad artimiausiu laiku į Vilnių atvyks Bundestago bibliotekos vadovas. Taip pat buvo aptarti pagalbos nukentėjusiems nuo žydų genocido klausimai.

Čekijos užsienio ministras lankosi Lietuvoje

Lietuvoje ketvirtadienį ir penktadienį viešėjusį Čekijos Respublikos užsienio reikalų ministrą Jozefą Zieľenecą priėmė Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. „Mes esame optimistiškai nusiteikę Rusijos demokratinio judėjimo atžvilgiu ir tikime, kad prezidento Boris Jelcino sprendimai paspartins šios didžiulės valstybės pažangą modernios ekonomikos ir politinės sistemos kūrimo linkme“, pažymėjo jis. Brazauskas pakartojo kvietimą Čekijos prezidentui Vaclav Havel apsilankyti Lietuvoje.

Zieľenec ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pasirašė susitarimą tarp Lietuvos ir Čekijos dėl prekybinių ir ekonominių ryšių bei mokslinio ir techninio bendradarbiavimo. Zieľenecą priėmė Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas, krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius.

Izraelio ambasadorė Lietuvai iškėlė skiriamuosius reikavimus

Rugsėjo 21 d. prezidentui Algirdui Brazauskui skiriamuosius reikavimus iškėlė Izraelio ambasadorė Tova Herzl. Ji reziduos Rygoje.

„Man, atvykusiai iš Jeruzalės į miestą, kadaise garsėjusį kaip Lietuvos Jeruzalė, yra didelė garbė iškelti jums pirmosios Izraelio ambasadorės Lietuvai skiriamuosius reikavimus“, pasakė T. Herzl. Tova Herzl pareiškė viltį, kad abi šalys toliau plėtos santykius dviejų valstybių ir jų žmonių labui.

Prezidentas A. Brazauskas pasakė, kad lietuviai ir žydai, šimtmečiais gyvendami kartu, gali būti tautų tarpusavio sugyvenimo pavyzdžiu. Izraelis užmezgė diplomatinius santykius su Lietuva praėjusiu metų pradžioje.

Lietuvos skola už dujas mažėja

Lietuvos skola už gamtines dujas Rusijos įmonei „Lenttransgaz“ dabar yra mažesnė nei 20 milijonų JAV dolerių. Nuo metų pradžios ji sumažėjo daugiau kaip du kartus.

Dabar skola mokama iš Europos Bendrijos šiam tikslui skirtos paskolos. Po kelių dienų ji dar sumažės.

Iš EB 50 milijonų eurių šią vasarą suteikto kredito taip pat sumokėta dalis skolos už branduolinią kurą.

Lietuvoje gali nebeauginti linų

Vilnius, rugsėjo 23 d. - Kitais metais gali būti, kad niekas nebeaugins linų Lietuvoje. Pernai linais buvo užsėta 4,500 hektarų, šiemet tik 2,500. Vyriausybė nustatė minimalią linų šiaudelių supirkimo kainą - 960 litų už toną. Tačiau linų perdirbėjai suskaičiavo, kad jiems apsimoka pirkti už 199 litus. Žemdirbiai taip pigiai savo produkcijos nenori parduoti. O fabrikai dar neatsisakė ir už pernai pristatytus linų šiaudelius.

Popiežius Jonas Paulius II rugsėjo 21 d. susitiko su Yisrael Meir Lau, vyriausiu Izraelio Aske-nazi žydų vadu. Rabinas pakvietė popiežių „sekančiais metais susitikti Jeruzalėje“. Popiežius atsakė, „Viliuosi, kad dieviškoji Apaizda vieną dieną vėl leis man piligrimu keliauti į Šventąją žemę“. Kadangi Izraelio-palestinių sutartimi pagaliau pašalinta pagrindinė kliūtis Vatikano diplomatiniais santykiams su Izraeliu, dabar jau pradėta ruošti juos užvesti.

Senate praėjo Byrd pataisa pagalbos Rusijai įstatymui

Washington, DC, rugsėjo 23 d. - JAV senatorius Robert Byrd (D-WV) pataisą įstatymui, reguliuojančiam JAV lėšų teikimą užsieniui, buvo priimta 97-1 balsų santykiu, informuoja JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų raštinė prie Washington, DC. Vienintelis balsas prieš šią pataisą buvo senatoriaus Sam Nunn. Nepaisikė išgauti jo paaiškinimo, kodėl taip balsavo.

Ši pataisa, kuri tebesąlygoja JAV lėšų skyrimą Rusijai, reikalauja, kad pagalba nebūtų skiriama Rusijai, kol ji nesudarys konkretaus tvarkaraščio dėl Rusijos bei NVS dalinių išvedimo datų iš Estijos bei Latvijos arba, kad būtų padaryta žymi pažanga tame procese.

Ši pataisa vėl bus svarstoma, kai abu šio įstatymo projektai, praveisti abiejose Kongreso rūmuose, ateis į Atstovų rūmų - Senato konferencijos komitetą, kuris svarstys, kaip išlyginti abiejų versijų skirtumus. Numatoma, kad ši komisija pradės darbą pirmadienį, rugsėjo 27 dieną.

Pietų Afrikoje juodieji gavo balsą valdžioje

Johannesburg, Pietų Afrika, rugsėjo 23 d. (NYT) - Po karštų ginčų Pietų Afrikos parlamente, kurių metu atsiskirti nuo Pietų Afrikos norintieji baltieji prezidentą F. W. De Klerk pavadino „šlykščiu išdaviku“, parlamentas vis tik pravedė įstatymą, pirmą kartą duodantį juodiesiems balsą šalies valdyme.

Šiuo įstatymu leidžiama sukurti pereinamąją egzekutyvinę tarybą, į kurią įeina po vieną atstovą iš visų pagrindinių politinių partijų bei jurisdikcijų. Tarybai pavesta prižiūrėti prezidentą F. W. De Klerk vyriausybės paskutiniaisiais mėnesiais prieš pirmuosius visuotinius šalis rinkimus balandžio mėnesį, kada pirmą kartą balsuos ir juodieji.

Rugs. 24 d. Afrikos Nacionalinio Kongreso juodųjų partijos vadas Nelson Mandela Jungtinėse Tautose prašo, kad dabar jau būtų pašalintos visos iki šiol galiojusios ekonominės sankcijos prieš Pietų Afriką, nes apar-teidas jau oficialiai panaikintas.

dieną. Atstovų rūmuose praves-tas šio įstatymo projektas praė-jio be Byrd pataisos. Atstovų rū-mų nariai, dalyvaujantys kon-ferencijos komitete, turės pritar-ti Senato pavesčiai pataisai, kad ji praeitų į galutinę įstatymo versiją. Manoma, kad konferen-cijoje bus karštai ginčijamasi dėl pataisos, nes ji turi pasiekti pre-zidento raštinę jo parašui iki ketvirtadienio, rugsėjo 30 die-nos.

JAV Senatas ketvirtadienį 88-10 balsų santykiu priėmė už-sienio šalis pagalbos skyrimo įstatymą, kuris leis Rusijai duo-ti iki 2,5 milijonų dolerių vertės pagalbos. Dabar įstatymas pa-siųstas į Atstovų rūmus ir Se-nato konferencijos komitetą su-lyginimui.

Pataisą rėmė senatoriai yra Patrick Leahy (D-VT), Mitch McConnell (R-KY), Robert Dole (R-KS), Dennis DeConcini (D-AZ), Alphonse D'Amato (R-NY), Donald Riegle (D-MI), Paul Simon (D-IL), Larry Pressler (R-SD), Wendell Ford (D-KY) ir Carol Mosely-Braun (D-IL).

Amerikos Lietuvių Taryba, Chicago, IL, informuoja, jog dabar svarbu įtikinti pataisą remti tuos Atstovų rūmų narius, kurie dalyvauja šioje komi-sijoje ir turės pritariti Byrd pa-taisai, kad ji pagaliau galutinai praeitų. ALTA ragina skambinti šioms kongresmanams: David R. Obey (D-WI), Robert L. Livingston, Jr. (R-LA), Sidney R. Yates (D-IL), Charles Wilson (D-TX), Jose E. Serrano (D-NY), John W. Oliver (D-MA), Nita M. Lowey (D-NY), Nancy Pelosi (D-CA), John Edward Porter (R-IL), Jim Ross Lightfoot (R-IA), Sonny Callahan (R-AL).

Izraelio parlamentas patvirtino taikos sutartį

Jeruzalė, rugsėjo 23 d. (NYT) - Izraelio parlamentas 61-50 balsų santykiu ketvirtadienį patvirtino Izraelio taikos sutartį su Palestinos Išlaivinimo Orga-nizacija. Po trijų dienų karštų diskusijų daugiaaukštio parlamento narių perėjo į dabartinę valdžia turinčios Darbo partijos poziciją, remiančios ir taikos sutartį. Tad sutarties priėmimas rodo taip pat, kad auga ir pasitikėjimas dabartine vyriausybe.

- Praėjusią savaitę Lietuvą aplankė bobų vasara. Buvo saulės ir šiltos dienos. Naktį taip pat nedaug atvėso. Tačiau savaitgalį pranašaujamas lietus, nors oras ir neatšals.

- Ignalinos Atominėje Elektrinėje įvyko avarija. Naktį iš rugsėjo 19 į 20 d., paleidžiant savaitgalį sustabdytą turbiną, jos pagalbinėje sistemoje nutrūko vamzdis. Valstybinė Atomi-nės Saugos Inspekcija pranešė, kad radioaktyvios medžiagos į aplinką nepateko. Pasak elekt-rinės inžinieriaus, tokių gedimų pasitaiko. Turbina paruošta pa-leisti penktadienį.

- Klaipėdos Dramos teatre naujo Klaipėdos universiteto rektorium buvo inauguruotas habilituotas daktaras, profeso-rius Stasys Vaitekūnas.

Suimtas generolas, vadovavęs Sausio 13-osios įvykiams

Vilnius, rugsėjo 23 d. - Suim-tas buvęs sovietų armijos gene-rolas Gintautas Taurinskis, gimęs 1937 metais. Generolas įtaria-mas dalyvavęs 1991 m. sausio įvykiuose Lietuvoje.

Iki nepriklausomybės at-kūrimo generolas vadovavo Sa-va-noriškos Draugijos Armijai, Aviacijai ir Laivynui Remti (ru-siškai SDAALR) Lietuvos sky-riui. Po nepriklausomybės pa-skelbimo, panaikinus šią drau-giją, jos būstinėje įsikūrė Krašto apsaugos departamento sporto ir technikos klubas „Vytis“. 1991 metų sausio mėnesį buvusi

Spaudimai Lietuvos Bankui grasina sužlugdyti ekonomiją

Vilnius, rugsėjo 15 d. - Lai-kinai nušalinamas Lietuvos Ban-ko valdybos pirmininkas Romu-aldas Visokavičius „Lietuvos ryto“ laikraštyje nupasakojo pinigų politiką Lietuvoje ir kaip pastaruoju metu ją norima su-griauti. Savo straipsnį pradeda, konstatuodamas: „Nacionalinės valiutos kūrimo kelias Lietu-voje yra unikalūs, neturintis precedento, o tik kartį praei-ties patirtį“. Tuomet Visoka-vičius apibūdina pinigų politikos nueitą kelią. Jau nuo praėjusių metų spalio mėnesio Lietuva tu-rėjo galimybių vykdyti savaran-kišką pinigų politiką ir stiprinti, puoselėti savo laikinąją va-liutą - talonus. Tačiau tuo me-tu Lietuvos centrinis bankas ne-turėjo įtakos vykstantiems pro-cesams finansų ir kredito siste-moje.

Talonai nukentėjo dėl nesaikingos emisijos

Laikinieji Lietuvos pinigai - talonai - buvo menkaverčiai dėl nesaikingo pinigų spausdi-nimo - emisijos, jų kursas tvirtų valiutų atžvilgiu kas mėnesį smuko 20%. Šalies ekonomiko-je vis stipriau reiškėsi „dole-rizacija“ - doleris kaip kaupimo, vertės nustatymo ir atsiskaity-mo priemonė spartiai stūmė ta-loną iš vartojimo sferos.

Visi vieši keiksnojo infliaciją, pinigų nuvertėjimą, tačiau vieni kaip išmąnydami naudojosi si-tuacijos teikiama galimybe-mis pasipelninti, o kiti - skur-do. Gamybininkai be perstojo kėlė kainas, valiutų rinkoje klestėjo spekuliacinis biznis, bankai kėlė palūkanas iki 300%-400% per metus. Situaci-ja artėjo prie ribos, kuomet nei vyriausybė, nei centrinis ban-kas neturėtų galimybių ir prie-monių veikti ir kontroliuoti eko-nomiką.

Naujos vadovybės veiksmai pasirodė efektyvūs

Kovo pabaigoje buvo pakeista Lietuvos Banko vadovybė. Ji iš-karto suformulavo keletą pir-maųjų uždavinių, kuriuos ne-delsdamas turi pradėti spręsti centrinis bankas: sustabdyti

sovietų armija šį pastatą Viršuliškėse užgrobė pirmiausia. Ten jėga įsikūrusiai SDAALR iki rugpjūčio pučo ir vadovavo generolas Taurinskis. Gene-ro-las nebuvo priėmęs Lietuvos pi-lietybės.

Estijos vidaus reikalų ministrė Laglė Parek ir Lietuvos vidaus reikalų mi-nistras Romas Vaitekūnas rugsėjo 16 d. pasirašė protokolą dėl abiejų ša-lių Vidaus ministerijų bendradarbiavimo, siekiant sukontroliuoti nusikal-tėlių veiklą.

emisiją, pažaboti infliaciją, pa-siruoti ir įvesti litą, organizuo-ti valstybinių komercinių ban-kų privatizavimą, sutvarkyti ūkio subjektų tarpusavio atsi-skaitymus, kiek tai priklauso nuo bankų sistemų.

Jau gegužės pabaigoje ėmė ryškėti pirmieji požymiai, kad priemonės, kurių buvo imtasi, duoda laukiamą efektą. Lietu-vos Bankas ryžosi ilgai lauktam žingsniui - 1993 m. birželio 25 d. į apyvartą išleisti naujieji Lietuvos pinigai - litai.

Po pusmečio matome rezulta-tus. Infliacijos tempai nukrito nuo 25% balandžio mėnesį iki 0.9% rugpjūtį. Centriniam ban-kui pavyko išvengti nepagrįstos pinigų emisijos. Kreditų ir įnašų palūkanų normos mažėja. Talkinant JAV ir Šveicarijos specialistams, taipgi Pasaulio Banko ekspertams, parengtos valstybinių komercinių bankų privatizavimo programos, Lietuvos Banką pripažino tarptautinės finansinės in-stitucijos ir bankai. Jo vykdomą pinigų politiką gerai įvertino ir remia Tarptautinio Valiutos Fondo direktorių taryba. Su-prandama, kad be stipraus, di-delę įtaką, autoritetą ir aukštos kvalifikacijos specialistus tu-rinio centrinio banko nei teo-riškai, nei praktiškai negalima sukurti konvertuojamos nacio-nalinės valiutos.

Labai svarbi nuoseklos Lietu-vos Banko pinigų politikos pa-sekmė - situacija šalyje jau ga-li būti reguliuojama. Valstybi-nės institucijos realiai gali pri-siimti atsakomybę už nacionali-nės valiutos ir ekonomikos būk-lę.

Pavojinga dirbtinai nuvertinti litą

Pastaruoju metu Lietuvos Banko atžvilgiu vykdomas spaudimas daryti nepagrįstą emisiją, dirbtinai nuvertinti litą, mažinti palūkanų normas, nelaukiant, kol jos pačios dėl rinkos poveikio sumažės. Tikrieji verslininkai, gamintojai turė-jų galimybę, žinodami apie bū-simą nacionalinės valiutos įve-dimą, numatyti realias savo pa-jamas, parengti gamybos vysty-mo strategijos planus.

Natūralu, kad lito įvedimas priverstų skatinti gamybos augi-mą, spartinti privatizaciją, ak-tyviai ar operatyviai spręsti visose valstybės valdomose in-stitucijose ekonomines problemas. Ekonomika, kaip gyvenimas, nelaukia.

Visokavičius baigia savo straipsnį: „Tai, kas nepadaryta laiku, atneša nuostolius, juolab kad įvedus litą ir monetarinės politikos pastangomis sutram-džius infliaciją, neliko galimy-bės jos sąskaita gauti neuždirb-tus pelnus“.

KALENDORIUS

Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Vla-dislovas, Aurelija, Vaigintas, Želvė.

Rugsėjo 26 d.: 26-tas eilinis sekmadienis: Kosmas, Damijo-nas, Kipras, Vydenis, Gražina.

Rugsėjo 27 d.: Šv. Vincentas Pauietis; Danylė, Kovaldas, Daugilė.

Rugsėjo 28 d.: Šv. Vaclovas, Šv. Laurynas Ruiz; Tautvydas, Margis, Visgirdė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

VASARA TARP ATEITININKŲ LIETUVOJE

BIRUTĖ BUBLIENĖ

(Tęsinys)

Vadovų kursai

Nors buvo jau šešta valanda vakaro, nutarėme kiti ir darbą ir susipažinti su būrelio vadovo pareigomis, gero būrelio savybėmis stovyklos tema bei programa.

I vadovų kursas iš visų Lietuvos kampų suvažiuojo arti 50 asmenų, pasirodusių vadovauti įvairiose ateitininkų stovyklose Lietuvoje. Vieni jų buvo paskirti vadovauti JAS stovyklos Berčiūnuose pirmajai pamainai, kiti – antrajai ar trečiajai pamainoms, o dar kiti, LAF buvo paskirti vadovauti JAS stovyklai Pajūrio stovyklavietėje ir MAS šakrydžiui – keliaujančiai moksleivių stovyklai. Visi šie vadovai susirinko dviejų dienų kursams – artimiausioje savaitės pradžioje.

LAF vicepirmininkė seselė Daiva Kuznickaitė ir JAS stovyklos pirmos pamainos viršininkė Dalia ir Rosita supažindino kursantus su Berčiūnų stovyklavietės programa. Šiais metais Berčiūnai tapo Romos miestu. Stovyklautojai supažindinami su šiuo Italijos miestu – kur nuo senovės isikūrusi popiežiaus sostinė. Kursantams buvo užduota parašyti temą ir pristatyti koki nors įvykį iš pirmųjų šimtmečių krikščionybės istorijos, popiežiaus institucijos reikšmę ir dabartinę Šv. Tėvo veiklą. Vieni buvo supažindinti ir su kitomis stovyklos programomis dalimis – Šv. Tėvo kelione į Lietuvą, Kražių skerdynių šimto metų sukakties minėjimu, laiškų rašymu Šv. Tėvui, parodelėmis, mugėmis, talentų vakarais ir olimpiada.

Antros dienos pabaigoje išskirtinė pilni entuziazmo ir pasiryžimo būti gerais vadovais, turinčiais teigiamą ateitininkų įtaką atvykstantiems stovyklautojams.

Pavakary iš JAV į Berčiūnus atvyko Lidija Ringienė su sūnum Vytu įsijungti į vadovų gretas JAS stovyklos pirmoje pamainoje. Lidija Ringienė pravedė ideologijos pažinimą stovykloje, o Vytas sėkmingai vadovavo berniukų būreliui.

Viršininkėms ses. Daliai ir ses. Rositai – buvo įteiktos išsivijusios JAS Centro valdybos vajuos supirkto gėrybės (stovyklos ideologinė medžiaga, pieštukai, spalvavimo priemonės, klajai, žirklės, popierius, vaistai, maisto produktai ir kt.). Palinkėjusios joms sėkmės ir gražaus oro, mudvi – aš ir dukterė Milda išvykome į Pajūrio kaimą stovyklauti su jaunučiais žemaitijie.

g. – drausmės palaikymo gairės;

h. – mądomosi taisyklės;

i. – patarimai vadovams (iš įvairių šaltinių).

Po antros kursų dienos buvo tikėtasi, kad kursantai atsimins, ką iš tikro žodis VADOVAS reiškia. Ateitininkų stovykloje norima, kad tame žodyje atsispindėtų:

V – vadovavimas;

A – ateitininkiskumas;

D – drausmė;

O – optimizmas;

V – veiksmingumas;

A – atjautimas;

S – sveikata.

Tuo pačiu metu prisimintina ir sena patarlė: „Ką pasėsi, tą ir pjausi“.

LAF vicepirmininkė seselė Daiva Kuznickaitė ir JAS stovyklos pirmos pamainos viršininkė Dalia ir Rosita supažindino kursantus su Berčiūnų stovyklavietės programa. Šiais metais Berčiūnai tapo Romos miestu. Stovyklautojai supažindinami su šiuo Italijos miestu – kur nuo senovės isikūrusi popiežiaus sostinė. Kursantams buvo užduota parašyti temą ir pristatyti koki nors įvykį iš pirmųjų šimtmečių krikščionybės istorijos, popiežiaus institucijos reikšmę ir dabartinę Šv. Tėvo veiklą. Vieni buvo supažindinti ir su kitomis stovyklos programomis dalimis – Šv. Tėvo kelione į Lietuvą, Kražių skerdynių šimto metų sukakties minėjimu, laiškų rašymu Šv. Tėvui, parodelėmis, mugėmis, talentų vakarais ir olimpiada.

Antros dienos pabaigoje išskirtinė pilni entuziazmo ir pasiryžimo būti gerais vadovais, turinčiais teigiamą ateitininkų įtaką atvykstantiems stovyklautojams.

Pavakary iš JAV į Berčiūnus atvyko Lidija Ringienė su sūnum Vytu įsijungti į vadovų gretas JAS stovyklos pirmoje pamainoje. Lidija Ringienė pravedė ideologijos pažinimą stovykloje, o Vytas sėkmingai vadovavo berniukų būreliui.

Viršininkėms ses. Daliai ir ses. Rositai – buvo įteiktos išsivijusios JAS Centro valdybos vajuos supirkto gėrybės (stovyklos ideologinė medžiaga, pieštukai, spalvavimo priemonės, klajai, žirklės, popierius, vaistai, maisto produktai ir kt.). Palinkėjusios joms sėkmės ir gražaus oro, mudvi – aš ir dukterė Milda išvykome į Pajūrio kaimą stovyklauti su jaunučiais žemaitijie.

(Bus daugiau)

KUN. A. LIPNIŪNO KUOPA KVIEČIA

Visi moksleiviai kviečiami į Kun. A. Lipniūno kuopos metinį „barbecue“ šiandien, šeštadienį, rugšėjo 25 d. 3:30 v. p.p. Rasos Gierstikaitės namuose – 9213 S. Moody, Oak Lawn priemiestyje. Bus gardaus maisto, gera nuotaika ir laiko pasikalbėti apie metų veiklą. Laukiame naujų veidų ir seniai nematytų draugų.

STUDENTŲ REKOLEKCIJOS

Atvažiuokite į Dainavą gamtoje susikaupti ir „Save atnaujinti Kristuje“. Savo kalendoriuose pažymėkite, kad lapkričio 12-14 d. vyks metinės rekolekcijos. Programa prasidės penktadienį, lapkričio 12 d., 8 v.v. Čikagos laiku. Atvykite susikaupę. Jei užsiregistruosite iki spalio 29 d., tai mokėsite savaitgaliai bus 35 dol. Po to – 45 dol. savaitgaliai. Registruotis pas Audrą Baleišytę, tel. 217-344-0467.

Stovyklautojai Berčiūnuose klausosi paskaitos.

Nuotr. Ses. Margaritos

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ KULTŪRINĖ SAVAITĖ KENNEBUNKPORTE

Artėjant Žolinei, artėjame ir mes į Kennebunkportą, į Pranciškonų vienuolyno vasarvietę.

Beveik pusšimtis metų, kai rytinio pakraščio ateitininkai, Clevelando bei Hartfordo ir apgalestaujame ne visuomet malonius laiko įtakoję įvykusius pasikeitimus.

Savaitę pradėdame rugpjūčio 14, šeštadienį, solistės Daivos Mongirdaitės koncertu. Ji suorganizavo Pranciškonų vasarvietės kultūrinių programų vadovė Elena Vasyliūnienė. Solistėi akompanuoja Lorraine De Gregorio. Daiva Mongirdaitė malonių ir spalvingų sopranu padainuoja kompozitorių Bizet, Scarlatti, Pergolesi, Mendelson, Puccini, Gilbert & Sullivan kūrinis. Mes ypač gerime Klovos, Budriūno, Banaicio operų arijomis ir mūsų poetų eilėmis, kurias šie kompozitoriai sukomponavo muziką. Po koncerto vaizdomės Pranciškonų vasarvietės šeiminių paruoštoms vaišėms, dalinomis koncerto išpūdziais, išgyvenimais bei prisiminimais su draugais ir naujais pažįstamais.

Sėkmadienio rytą galime lepinsi ilgėliau pamiegoti, nes mūsų Mišios tik 12 val. vidurdienį. Bet ar gali miegoti, kai ilgingas žuvėdrų šauksmas liejasi virš ošiančių Atlanto bangų keterų? Ne visi atsispiriami čia pat sodyboje esančio, didžiulio maldybos baseino, pripildyto Atlanto vandeniu, vilionei. Kitiems patinka pasivaikščioti sodyboje pavėsingais šimtametį pušų, šlamenčių ažuolų apsuptais takais. Pievos platybėje kvepia čiobreliai.

Laikas tirpė sutirpo vaikščiojant idomioje aplinkoje. Reikia ruošti Mišių aukai. Šiandien Žolinė. Mamos prisiminimui nuskinu pievoje keletą kvapiųjų čiobrelų, geltonų gaidelių ir nešiuos vienuolyno koplyčion. Prel. Vytautas Balčiūnas, mūsų šios savaitės kapelionas, koncertuoja Mišias su tėvais pranciškonais. Šiais metais kapelionas kalbėjo apie žmogaus kelio-

nį į Dievą.

Sėkmadienį literatūros vakaras. Aldona ir Juozas Rygeliai išpūdingai skaitė lietuvių rašytojų kūrybą nepriklausomybės temomis. Prie jų prisijungė sutęs Kristutė ir Janutė Zdanaytės. Su jų amžiaus jaunimui suaugusiems nelengava dėl populiarumo rungtis. Janutė su Kristute šviesiomis spalvomis nuspalvino laisvės ir nepriklausomybės temas.

Pirmadienį seselė Paulė Savickaitė pradėjo savaitės paskaitų ciklą. Jos tema: „Šių dienų problemos ir palaimintasis Jurgis Matulaitis“. Paprastai ir aiškiai ses. Paulė nurodė kelią, kuriuo einant nesunku išbristi iš visų problemų ir pasiekti Viešpaties šviesą. Tai palaimintojo arkivyskupo Jurgio kelias. Jo mėgiamas posakis: „Žemė ne rojus – žmonės ne angelai“, skatina ir ugdo pakantumą bei atlidumą, kurie veda į darnų gyvenimą. Ses. Paulė su mumis dalinasi jos išgyventais, asmeniškai patirta Šv. Rašto reikšmę. Kasdien reikia skirti 5 min. Šv. Rašto skaitymui, kad išmoktume įgyvendinti ateitininkų šūkių – Visą atnaujinti Kristuje – kad pajėgtume mylėti savo artimą. Ses. Paulė pabrėžė, kad kiekvienas žmogus, Dievo kūrinys, yra mūsų artimas. Neturime teisės teisti ar smerkti nė vieną žmogų. Mylėkime visus malda ir darbais.

Antradienį prof. Edvardas Bubnys kalbėjo apie „Profesinę biznio etiką Vakarų kultūroje ir Lietuvoje“. Dabartinė Lietuva siekia pasisavinti vakarietišką finansų valdymą (management). Ji susiduria su daugybe sunkumų. Labai trūksta studijų medžiagos. Prelegentas porą metų dėstė Lietuvos universitete ir ten būdamas paruošė studentams reikalingą medžiagą anglų kalba, kuri dabar jau išversta į lietuvių kalbą. Į Lietuvą vyksta ir amerikiečiai specialistai, profesoriai, mokyti finansų valdymo mokslą. Biznis negali egzistuoti, jei nėra įsisavintos ir įgyvendintos vidinės vertybės. O jų labai trūksta dabartinėje Lietuvoje.

Tų vertybių skalė svyruoja. Patirtis rodo, kad moralios etikos vertybės vaidina itin svarbų vaidmenį. Aukštos moralės ipročiai igijami šeimoje ir pradžios mokykloje. Jei jaunimui nebuvo skiepijami tie dėsni anksstyvuose brendimo metuose, juos vargiai pasisavins, nors etika ir būtų dėstoma universitete. Valstybės įstatymai turi būti pagrįsti etika, jie privalo užtikrinti etišką profesinio biznio praktiką. Prof. E. Bubnys jaučia, kad Lietuva nepilnai pasinaudojo jo žiniomis. Tauta ir išeivija dar nepajėgia harmoningai bendrauti bei darbuotis.

(Bus daugiau)

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ

21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033

Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarimui

DR. ELIGIJUS LELIS

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS

SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 – 127 St. Lemont, IL 60439
Priekšau: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE

Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY

DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
2638 W. 71st St.
312-436-6666
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvankams nuolatė
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuinteresuojami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis			

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso savo nuodžiara. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS M. KLYGIS

Praktika su

DR. ALLEN C. BERNTHAL

GASTROENTEROLOGIJOS IR KEPENŲ LIGOS

6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL

(prie MacNeal ligoninės)

Tel. (708) 749-4617

Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVLAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Tel. (1-312) 767-7575

5780 Archer Ave.

(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)

Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su

Dr. McElligott ir Dr. Adams

VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS

15300 West Ave., Orland Park

708-348-8100

10 W. Martin, Naperville

708-355-8776

Valandos pagal susitarimą

Nakties metu tel.: 708-857-9383

DR. VILIJĄ KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA

7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400

Bridgview, IL 60455

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmą 3 v. p.p. 7 v.v. antrą 12:30-3 v.p.p.

trečią užduoda, ketvirtą 1:30-3 v.p.p.

penktą, šeštą 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-9989 arba (312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR

IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v.v.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-941-2606

Valandos pagal susitarimą

Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

(312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4

6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos

Nechirurginis išsipletusių venų gydymas

5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802

Pirm. antr. penkt. 9 v.v.-3 v.p.p.

ketv. 10 v.v.-7 v.v., trečd.

šešt. 10 v.v.-2 v.p.p.

Sustatymo nereikia trečd. ir šešt.

Sumokama po vizito

6321 Avondale, Ste. 102

Chicago, IL 60631

Tel. 312-774-0042

Tomas Kisieliū, M.D.

Steven Sandler, M.D.

Adrian Blanco, M.D.

Bozena Wittek, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 925-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

ŠIAPUS IR ANAPUS ATLANTO

Beveik nuo tos valandos, kai nutilo II pasaulinio karo pabūklų triukšmas ir tūkstantčiai lietuvių pabėgėlių, turėjusių palikti savo tėvynę, galėjo ilgėliau stabelėti DP stovyklose Vokietijoje, pradėjo vis dažniau pasigirsti klausimas: kodėl mes čia esame, kokia viso šio atskyrimo nuo savo krašto, nuo artimųjų prasmė?

Atrodė, kad tokios egzistencinės prasmės atradimas sušvelnins netekties beviltiškumą, maždaug vadovaujantis „tikslas pateisina priemones“ sąvoka. Ir atsakymas buvo surastas: kad galėtume skelbti laisvajam pasauliui Lietuvos, atsidūrusios už geležinės uždangos, skausmą, siekti jai laisvės, būti balsu tu, kurie patys negali už save kalbėti, o jeigu atsitiktų stebuklas ir Lietuvai grįžtų laisvė, turėsime padėti atstatyti tai, kas buvo negailėstingai sunaikinta. Žinoma, pastaroji prielaida buvo taikyta kartų kartoms ateityje, nes niekas tuo metu nedrįso net svajoti apie nepriklausomybės atgavimą savo gyvenimo tarpsnyje.

Beveik nevertėtų kartoti tų, šimtų kartų girdėtų, teiginų, jeigu jie nebūtų taip tvirtai įaugę lietuviškosios išeivijos sąmonėje. Iš tikrųjų tai buvo pagrindinė visos mūsų egzistencijos svetur varomoji jėga, sukanti svarbiuosius veiklos ratus bent tiems, kurie pasiryžė likti prie savo tautos kamieno ir į tą veiklą įsijungti.

Kone akimirksniu per penkiasdešimt metų įprasta rutina pasibaigė. Lietuvai laisvė atėjo staiga, be kruvinų įvykių, didelių sukrėtimų. Vakar tebevispato svetimieji, šiandien tėvynė ne tik nepriklausoma, bet jau spėjo išsirinkti savo vyriausybę, atsikratyti okupantų kariuomenės likučiais, išleisti savo pinigų ir... neįgiamai apie naująją santvarką neuteikti daugelį išeivių. Visi tie įvykiai išeivijai tarsi „ištraukė kilimėlį iš po kojų“ — ji laikinai tarytum prarado pusiausvyrą.

Pirmam džiaugsmo antplūdžiui praūžus, reikėjo skubiai persiorientuoti, bet ne kiekvienas pajėgė taip greitai uždėti koją ant stabdžio ir pakeisti kryptį.

Pasikeitė tik situacija, bet ne žmonės. Tiek šiapus, tiek anapus Atlanto. Šiapus daugelis negali pamiršti, kad tie, kuriuos vakar vadino savo priešais, arba bent tėvynės išdavikais, šiandien vėl užima tautoje vadovaujamąsias vietas. Buvo daug lengviau, kai galėjome padalinti visus lietuvius į dvi grupes — juoda (arba šiuo atveju — raudona) ir balta, persekiojamuosius ir persekiotojus. Pirmuosius reikėjo užtartų ir jiems padėti, pastaruosius — pasmerkti. Šiuo metu jau ne viskas taip aišku, atsirado daug atspalvių, daug subtilių niuansų ir spektaklio dalyvių neįmanoma atskirti, net turint programą.

Dėl to ir kyla maišatis, dėl to ir skirstome tautiečius į „jūmes“, stengiamės vėl ieškoti išeičių, atsakymų. Atrodė, kad labiau pasimetusi yra išeivija,

o Lietuvoje filosofuoti nėra per daug noro ar energijos, nes kasdienos reikalavimai sutraukia daug dėmesio. Kol kas mūsų tėvynainiams visos valdžios atrodė negeros, net ir dabartinė, kurią patys legaliai išsirinko, tikėdamiesi sugrįžti į pastovesnį gyvenimo ritmą.

Mes kalbame ir rašome, kad lietuviai tėvynėje yra pasikeitę, o jų charakteris iškraipytas, tarytum atvaizdas sujudintame vandens paviršiuje. Amerikoje prieš kelis dešimtmečius buvo mada diskutuoti „smegenų perplavimo“ (brain-washing) sindromą, kai priešai, paėmę i nelaisvę amerikiečių karius, psichologiniais ir fiziniiais kanikinimais iš pagrindų pakeisdavo jų galvosena — patriotai net tapdavo savo tautos išdavikais. Kai kas anuomet nenorėdavo tikėti, kad užaugęs žmogus gali atsakyti savo įsitikinimų ir bučiuoti jį kankinančio priešo ranką. Dabar psichologai tokia kalimybė jau neabejoja ir ją net pritaiko praktiškam naudojimui. Subtilių įtikinėjimų ir žmogaus galvosenos pakeitimui, net jam pačiam neįaučiant, naudojasi ir komercija, nuolatiniomis reklamomis berdama milijonus į savo kasą.

Penki dešimtmečiai — ilgas laiko tarpas, kuriame pasikeičia ne viena gyventojų karta. Penkis dešimtmečius komunizmas naudojosi moderniausiomis propagandos ir technikos priemonėmis, kad įtikintų pavergtas tautas komunistinio rojus sąvoka. Tame rojuje nieko netrūko: mokslas, gydydas, darbas, šiluma, šviesa ir laimė buvo užtikrinta. Iš žmonių buvo reikalaujama tik paklusnumo ir prisitaikymo.

Dešimtmečiams skubant, naujoms kartoms prisitaikyti darėsi lengviau. Mus stebinantis pasiteisinimas girdime ir dabar: gyventi reikėjo, tai įsirašiau į partiją; norėjau siekti mokslo (geresnio darbo, buto...), tai turėjau nusileisti jų reikalavimams; atlyginimas buvo mažas, tai buvau priverstas imti kyšius; darbovietė (parduotuvė, restoranai, įstaiagai...) priklausė okupantui, tai vogiau; gyvenimas buvo nepakenčiamas, tai girtuokliau; žmona (vyras) nusibodo, tai pamečiau; vaikas gimė nenormalus, tai atidaviau į našlaityną (gėda tokį kam parodyti) — ir taip daina be galo.

Šiandien, pastebėję tą „naująją“ lietuvių charakterio bruožą, su pasibaisėjimu kraivajame galvas, o reikia užuojautos, meilės ir paramos. Ne per savaitę, mėnesį ar metus okupantas „perplovė smegenis“ mūsų tautai, ne per dieną jos vėl pradės normaliai veikti. Antra vertus, ir mums nelengva pakeisti savo įsibėgėjimą (kai kam pasikeisti iš viso gal nepavyks). Tačiau mūsų jaunesnioji karta, kuri nepaneigė savo lietuviškųjų šaknų, pirmoji stato tiltus per Atlantą į savo tėvų žemę. Ilgainiui tais tiltais vaikščios albusis pasitikėjimas, meilė ir supratimas, kad esame vienos motinos — Lietuvos — vaikai.

Danutė Bindokienė

„NEMUNAS“ — Į ISPANIJĄ

I dviejų mėnesių koncertinę kelionę po Ispaniją išvyko Kauno Technologijos universiteto dainų ir šokių ansamblio „Nemunas“ kolektyvo trupė. Šįkart kauniečiai atstovauja kaimo kapela ir šokėjai. Žinodami, jog ispanai mėgsta smagius, nuotaikingus šokius, į programą įtraukta daug lietuviškų polkų, klumpakojis.

PROBLEMOS SU DEGALAIŠ

Nors žemdirbiams skirti specialūs kreditai dyzeliniam kuroi pirkti, prie Kupiškio naftos bazės nėra klientų, nes litras šio kuro kainuoja 90 centų. Komerantai siūlo trečdaliu pigiau, pristatydami kurą į namus. Tačiau mokrėti reikia grynais pinigais, kurių bankas žemdirbiams neduoda.

AZARTINIAI LOŠIMAI LIETUVOJE

MIKAS JURGAITIS

Rugpjūčio 4 d., Eltos praeisimu, dabartinė Lietuvos vyriausybė patvirtino azartinių lošimų namų (Casino) steigimo ir tvarkymo nuostatas. Remiantis tais nuostatais, leidžiama organizuoti piniginius lošimus rulete, kortomis ir automatais.

Sušvelninant pirmą įspūdį, i azartinius lošimus įskaitoma ir bingo lošimai bei daiktinės ir pinigines loterijas. Išimtis daroma piniginių loterijų, kurios gali būti organizuojamos tik valdžios organų ir jų naudai. Taip pat ir daiktinės loterijos bei bingo lošimai gali būti organizuojami tik ne pelno siekiančių organizacijų ir jų pajamos turi būti naudojamos labdaros tikslams.

Nors labdaros organizacijų veiklą ir tikslus kartais būna sunku patikrinti, tačiau didžiausio susirūpinimo objektas nuosakiai galvojančių žmonių tarpe turėtų būti azartinių lošimų namų organizavimas ir jų išplėta veikla. Per daug nesigilinant į šios veiklos esmę ir pasekmes, mažiau galvojančiam smūgo galėtų tvirtinti, jog tai nekenksminga pramoga jau vyksta daugelį metų įvairiose pasaulio šalyse ir yra dar tik gyvenimo pajavairinimo priemonė nemažai grupei žmonių.

Žvelgiant truputį giliau į tą veiklą, išryškėja keletas gana neigiamų bruožų. Viena iš azartinio lošimo namų ypatybė yra jau seniai JAV valstybėje patvirtintas faktas, jog jie neišvengiamai susiriša su organizuotais nusikaltimais, bei kriminaliniais elementais linkusiais smurtu, grasinimais ir prievarta greit praturtėti. Nereikėtų nustepti, jog nemaža grupė staiga praturtėjusių vienkuri ar kitoki būdu skatinčių to tipo veiklą, norėdami „išplauti“ nelegalias pa-

jamas ir dar jas padidinti. Pavyzdžiū čia netrūksta. Pradžią didžiuliams Casino namams Kubos sostinėje Havanoje ir Las Vegaso Nevadoje davė mafijos veikla. Užtektų tik paminėti garsųjį Čikagos miesto Al Capone arba ir dar Tampa, FL, miesto mafiją, kad prieš akis atsistotų fantastinių nužudymų laikotarpiai, tapę neišsenkančiu TV filmų šaltiniais.

Būtų naivu galvoti, jog, atidarius azartinių lošimų namus, galima išvengti mafijos įtakos bei kontrolės. Tų organizacijų veikla yra tarptautinio pobūdžio, ir ji nepripažįsta jokių valstybinių sienų. Būtu naivu galvoti, jog, atidarius azartinių lošimų namus, galima išvengti mafijos įtakos bei kontrolės. Tų organizacijų veikla yra tarptautinio pobūdžio, ir ji nepripažįsta jokių valstybinių sienų.

Tam tik laikinai eidamas prezidento pareigas, A. Brazauskas kalbėjo apie organizuotą nusikalstamumą pažabojimą Lietuvoje (Elta, sausio 6d.). Truputį vėliau (Elta, vasario 5 d.) buvo pasirašytas dekretas dėl koordinacinės darbo grupės kovai su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija. Nesinorėtų tikėti, jog tas viskas būtų pamiršta, legalizuojant veiklą, kuri ne tik nepažabotų, bet paleistų į plačiausias lankas organizuotą nusikalstamumą.

Azartinių lošimų namų įtaka apylinkės gyventojams yra ypatingai neigiamą moraliniu, materialiniu ir šeimos išlikimo atžvilgiu. JAV tėra tik keliolika vietų, kur to pobūdžio veikla leidžiama. Jos būna atskirtos nuo gyvenviečių (Las

Vegas yra Nevados dykumoje) ir skirtos tik turistams. Atsitiktinai teko stebėti Azartinio lošimo namus Argentinoje, San Martin De Los Andes mieste. Miestas turi palyginti nedaug turistų. Pasikabėjus su vietiniais gyventojais pastebėta, jog didelė dalis tos vietovės vyrų praleidžia ištisas naktis lošdami. Mažiau jų susirenka, artėjant savaitgalio, kad didžioji dalis savaitinio atlyginimo jau išleista, o savaitgaliais būna sausakimša prisirinkę tu azartinių žaidėjų. Moterys skundėsi, nes jos liko vienintelės šeimos išlaikytojos. Vyrų atlyginimai daugiausia atsiduria lošimo stalų stalčiuose arba automatiškų žaidimo mašinų dėžėse. Kai Lietuvoje pastebima vis daugiau moterų, išlaikančių šeimas, legalizuojant to tipo veiklą, šeimų padėtis dar labiau pasunkėtų, tuo pačiu padidinant suirusių šeimų skaičių. Jau ir čia būtų ryškus pralaimėjimas, nes suirusios šeimos proporcingai duoda žymiai didesnį nusikaltėlių skaičių.

Tuo pačiu tenka paminėti dar vieną neigiamą įtaką — jaunimo atžvilgiu. Dažnai minima, jog didžiausias tautos turtas yra jos jaunimas. Kas gi vyksta šiuo laikotarpiu ne tik Lietuvoje, bet ir viso pasaulio jaunimo tarpe? Pasimetę klaidinančių idėjų lauke, įtaigojami siekti pilnutinio pasitenkinimo, nematydami ar nenorėdami matyti prosvaisčių ateityje, pasinertų į azartinius žaidimus, taip pat vedančius ir narkotikų lauką.

Prileidžiant geriausią atvejį, jog tiksliai kontroliuojant lošimų ir iš karto atskaitant dalį pajamų valstybės iždai, būtų papildomos sumos biudžeto balansui, tačiau visos neigiamos pusės neatvertų teigiamų.

Prof. Bronius Vaskeliui uždėda rektorius regalias Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektorai — prof. P. Zakarevičius (kaireje) ir prof. V. Kaminskas.

KAZYS BIZAUSKAS: LIETUVOS ATSTOVAS JAV

PRANAS ZUNDĖ

4

Klaipėdos Kraštas nemokėta ar nenorėta prie Lietuvos prijungti.

Įvesta Lietuvos karo padėtis ir cenzūra, kad prignaužus liuosą kritiką ir savo piliečius suvaržius. Prileista Lietuvon abejotinos rusės „piliečių“ iš Rusijos, Vokietijos, Lenkijos ir Amerikos.

Sukiršinta milijonas lietuvių Amerikoje išleidimu įstatymo išmetančio amerikiečius iš Lietuvos pilietybės ir net uždarančio kelią jiems į savo tėvynę sugrįžti. Tas dar ne viskas, bet jau ganėtinai kadukų Gerostrato darbų, kuriuos mūsų vėlesnės gentkartės su šiurpuliais skaitys Lietuvos istorijoje.

Amerikoj kadukų „didžiuma“ savo žymes irgi paliko. Tik atsigręžkim atgal į perėjusius dvejus metus.

Atstovybėn sudėjo žmones, kurie ne vien tik kad tarnauja nebe valstybei, o kadukų partijai, bet kurie ir tautybės žvilgsniu klastoti.

Iš Atstovybės prašalinti žmonės, kurie netarnavo akiai tik kadukų partijai.

Lietuvos paskolų darbas visai numazintas, kad prašalintus konkurenciją rinkimui aukų kadukų partijai.

Užkirstas kelias rinkimui aukų Lietuvos Universitetui, kad palikus liuosą lauką katalikų universiteto kolektoriams.

Suneigta aukų rinkimas Lietuvos Šauliams su klas-

Sustabdyta aukų rinkimas Lietuvos Raudonajam Kryžiui, idant užleistų dirvą katalikų sutvertai Šv. Vincento iš Paulius Draugijai.

Išardyta Lietuvių Piliečių Sąjunga ir, jos registracijos principą pavogus, atiduota kun. Kemešui, kad jis tą saviškai perdirbtų ir Lietuvos valdžiai pasiūlytų, kuomi sukiršinta visi Amerikos lietuviai.

Propaganda už Lietuvą anglų kalba visai apleista ir joks ant lietuvių šmeiztas ne nebandoma atitaisyti.

Tai visa eilė kadukų Gerostratų darbų Amerikoje. yra dar ir daugiau eilių ir eilučių netikusios, žalingos ir Lietuvos gyvenimui pragaištingos politikos, gimiosios galvoje mūsų įsinorėjusio pagarsėti Gerostrato, tačiau šitų jo darbų — darbėlių surašymui būtų permaža vietos netik šitame straipsnyje, bet ir ant kailio didžiausio jaučio.

O tuomet, kai jau buvo žinoma, kad naujuoju atstovu JAV bus K. Bizauskas, „Vienybė“ pasiskardeno šitokių savo vedamųjų straipsnių „Naujo Lietuvos atstovo belaukiant“ (1923.II.20):

„Atvažiuoja naujas Lietuvos atstovas, p. Bizauskas, — taip pranešė Lietuvos Informacijų Biuras. Gruodžio 4 d. jau tikimasi p. Bizauską išsėsiant šiuose pakraščiuose.

Kitais laikais, kuomet amerikiečių lietuvių viešai gyvenimas buvo nesuardytas, šita žinia būtų sukėlus nepaprasto žingeidumo. Visi būtų domėjėsi: kas per vienas bus naujas Lietuvos atstovas, kokius naujus planus jisai su savim atsivežs, kaip čia reikės naują atstovą kuokiškimingiau pasitikti? Dabar gi šito visko mes gal ir neturėsime.

Žinoma, iš anksto nieko negalima pasakyti apie būsimą atstovo nusistatymus neigi spelioti, kokiais planais jisai mano čionai darbuotis. tiek tik yra žinoma Amerikos lietuviams, jogei Lietuvos Vyriausybė ne labai atsižvelgė į amerikiečių reikalavimus. Teisybė,

Rimties valandėlė

KRISTUS PADEDA NORINTIEMS

Lengva kalbėti apie krikščionišką gyvenimą, kai jokie vargai neapsunkina, kai esame pajėgūs patogiai susitvarkyti savo gyvenimą. Bet visai kitaip atrodo krikščionybė, kai mus ar mūsų artimuosius ištikusios nelaimės pakartotinai nustumia į nusiminimą, nekantrumą, priekaištumą, net pyktį — ir toje būsenoje bandomė į gyvenimą reaguoti, kaip Kristus. Tokioje padėtyje, atsimušę į savo žmogiškus ribotumus, pamatome, jog esame reikalingi daugiau, negu tik pavyzdžio.

Ir iš šv. Pauliaus laiško, rašyto kalėjime, Filipų miesto tikintiesiems (Fil. 2:1-11), matome, jog Kristus nėra vien tik istorinis žmogus, palikęs savo sekejams pavyzdį, bet taip pat ir gyvas, tebeveikiantis, įgalinantis juos sekti mokytojas. Paulius rašo, nežinodamas, ar išeis gyvas iš kalėjimo, dėkodamas šios bendruomenės tikintiesiems už jų paramą. Jis dalinasi savo rūpesčiais — jų pačių dvasine gerove, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie Kristaus nuostabią naujieną — kad Dievas ne tik amžinybėje, bet per Kristų, net ir dar žemėje gyvenantiems jo sekejams, yra išgelbėjimas ir džiaugsmas ypač, kai jie išgyvena įvairius sunkumus ar net persekiojimus.

Paulius savo gyvenime patyrė, kad, gyvendamas Kristuje — Kristaus vertybėmis, dalyvaudamas Kristaus sekejų bendruomeniniame maldos ir sakramentiniam gyvenime, jis pats, kaip ir kiti tos bendruomenės nariai, pajunta paties Kristaus teikiamą „paskatinimą, meilės paguodą ir bendrystę Dvasioje“, kuri padeda laikytis vienos minties, vieningai suprasti ir patirti meilę, santaiką ir sutarimą, net kai žmogiškai tai atrodo neįmanoma.

Pauliui meilė, santaika ir sutarimas jų bendruomenėje yra ženklas, kad Kristus iš tikrųjų su jais gyvena, kad jie jį tikrai įsileido į savo tarpą ir priima jo duodamas malones, veikdami pagal jo siunčiamos Šventosios Dvasios paskatinius. Todėl jie taip džiaugtųsi pamatę tas savybes jų tarpe. Bet jis taip pat juos iš savo pusės ragina kooperuoti su Kristaus įgalinančiu veikimu: „Tegul nelieka vietos vaidams ar tuščiai puikybei, bet nuolankiai kitus vertinkite aukščiau už save ir žiūrėkite ne savo

naudos, bet kitų“.

Ir tuomet, norėdamas juos paskatinti taip atvirai ir su pasitikėjimu Dievu priimti visus, žmogiškam gyvenimui priklausančius, sunkumus (kaip ir jis pats patiria, ir jie anksčiau ar vėliau patirs), jis pacituoja jų pačių dažnai giedamą giesmę apie Jėzų nuolankumą ir išaukštinimą: kaip Jėzus, nors būdamas ir Dievas, savo žmogiškame kūne priėmė visą žmogiško gyvenimo pilnumą — ne tik tuos aspektus, kuriuose žmonių mąnyms žmogus dalyvauja dieviškume — kaip grožyje, džiaugsmu, meilėje ir panašiai — bet ir tuos aspektus, kuriuose sunku matyti dieviškumo pradų: ligą, skausmą, kančią, net ir gėdingą, viešą mirtį ant kryžiaus.

Viskas veda į amžiną džiaugsmą ir gyvenimą tiems, kurie gyvena Kristumi, kuriuose gyvena Kristus, kurie dalyvauja jo mistiniame Kūne — jo tikinčiųjų bendruomenės gyvenime. Per Kristų ir su Kristumi net baisesiai išgyvenimai yra perkeičiami į malonių ir meilės versmę — žmogui nesuprantamą, bet aiškiai patiriamą, būdą.

Todėl Pauliui taip svarbu, kad žmonės priimtų Kristų, pradėtų gyventi jame, nepaisant, kokie jie buvo praeityje. Pirmajame šio sekmadienio skaitinyje iš pranašo Ezeikielio girdime jo išpėjimą, kad kiekvienas žmogus yra atsakingas už savo gyvenimo veiksmus (Ez 18:25-28). Tai išpėjimas tiems, kurie atsakomybę už savo išganymą nori pavesti kitiems ar kitaip jos nesimti.

Evangelijoje (Mato 21:28-32) girdime Kristaus palyginimą, pabrėžiantį Dievo malonę gaunančiojo asmens pareigą pagal ją veikti. Davęs pavyzdį sūnaus, kuris persigalvojęs pakluso tėvui, ir sūnaus, kuris persigalvojęs nutarė, kad nebeašimoka ir nepakluso, Kristus leidžia klausytojui nuspręsti, kuris vykdė Dievo valią ir bus išgelbėtas. Išganyamą nulemia ne tai, ką sakome, o tai, ką darome; ne tai, kas buvome ar būti žadame, o tai, ar dabar panaudojame Dievo mums duodamas malones.

Tuose, kurie naudojami duodomis malonėmis, Kristus gyvena ir jiems padės. O atsiliepti į duodamą malonę niekuomet nevelu.

a.j.z.

kad p. Čarneckį atšaukė — ir atšaukė prieš mūsų klerikalų norą, — vienok jo vieton neskyrė žmogaus iš pažangiųjų sluoksnių, bet iš tų pačių klerikalų abazo. Jau tas vienas parodo, kad Lietuvos Vyriausybė pažangiųjų lietuvių reikalavimai nepatikio ir ji nei nemanė jų patenkinti. Taigi apie sekmą naujam atstovui čionai darbuotis reikia jau iš anksto paabejoti, nes lietuvių solidarumas dar nėra bandomas sudaryti.

Iš kitos pusės reikia ir šitas turėti omenyje, kad daugelis politikos veiksmų priguli nuo paties žmogaus ypatybių. Dažnai būna, kad patsai žmogus, neveizint j kokią partiją jisai priklauso, moka save visur gerai orientuoti ir valstybės darbą dirbti. Gali būti, kad ir p. Bizauskas eis kitokiais keliais, negu jo pirmtakas. Kaip kurie ir pažangieji žmonės rašo iš Lietuvos, ir sako, jogei p. Bizauskas esąs visai kitokio būdo, negu p. Čarneckis. Labai tas gali būti. Kiekvienas žmogus turi savo būdą kitoki. Tačiau viskas prisimename iškilmingus ir p. Čarneckio užreikšimus, kad jisai dirbsias „tiksliai tautai ir valstybei“, bet veikiai pasirodė, kad jis šituos žodžius suprato savotiškai, ir... su visa galva pasinėrė į klerikalų venterį. Matomai mūsų augstų valdininkų tarpe dar nėra žmonių su stipria valia, kurie mokėtų savo garbės žodį ir politinę padėtį tinkamai suprasti. Taigi ir apie p. Bizauską pobūdį tvirtinimams mes didelės svarbos neduodame.

Svarbiausias vienok momentas naujam atstovui yra tame, kad jisai atvyksta tokios suirutės periode kokios turbūt nei vienas kitų šalių atstovas čionai atsiųduodamas to neradavo. Vyriausi mūsų gyvenimo suirutės kėlėjai yra kaip tik p. Bizausko abazo žmonės. Kaip jisai orientuosis jų tarpe, kaip jisai sugebės juos pamokinti valstybingumo, kokių priemonių jisai imsis kad mūsų klerikalus atvesti į protą?

(Bus daugiau)

PAGALBA MAŽIESIEMS

Esame pratę girdėti ir skaityti apie „Lietuvos Vaikų Vilties“ suteikiamą globą ir rūpestį sergančiais Lietuvos vaikais, atvežant juos gydyti į JAV ir pasirūpinant priežiūra, kol pasveikęs vaikas gali grįžti namo. Keletą kartų mūsų spaudoje buvo užsiminta apie pasižymėjusio lietuvių krepšininko Šarūno Martiulionio pastangas padėti mažiesiems Lietuvos ligoniams ir jo suorganizuotą Lietuvos vaikų fondą, kuri Šarūnas išlaiko, panaudodamas dalį savo finansinių išteklių, sukaupę žaidžiant krepšinį Kalifornijos „Golden State Warriors“ komandoje. Už humani-

tarinę veiklą su nelaimingaisiais lietuviukais Lietuvos Vyčiai šių metų pokylyje Čikagoje Šarūnui suteikė „Pasižymėjusio metų asmens“ žymenį, o visi gerai prisimename (ir daugelis turime) sportinius marškinėlius, kurių pardavinėjimo pelnas skiriamas Šarūno Lietuvos vaikų fondui.

Tuo tarpu Michigano valstijoje jau kuris laikas veikia „Healing the Children/Michigan“ organizacija, kurios tikslas atvežti iš įvairių kraštų sergančius, sudėtingų operacijų reikalingus vaikus ir suteikti jiems medicininę pagalbą. Organizacijai vadovauja Helen Salan, o dirba savanoriai talkininkai.

Ir atsitiko, kad šios dvi organizacijos — Lietuvos ir Michi-

gano — netikėtai sužinojo viena apie kitą. Šarūnas Martiulionis, jo sportinė veikla ir rūpestis sergančiais vaikais buvo aprašytas „Sports Illustrated“ žurnale (1992 m. lapkričio 2 d.). Straipsnį perskaitė „Healing the Children/Michigan“ organizacijos savanoriai ir pranešė pirmininkei, kuri tuoj kontaktavo Šarūną ir pasakė, kad organizacija jau yra atsivežusi iš Lietuvos į Grand Rapids, MI ir globoja-gydo Mantą Blankaitį. Pasak jos, berniukas buvo „sovietų tanko pervažiavęs ir prarado koją“. (Iš tikrųjų ji pervažiavo ne tankas, o išgėręs rusas vairuotojas.)

Užmezgus ryšį su Š. Martiulioniu, prasidėjo našus bendradarbiavimas. „Healing the children/Michigan“ organizacijos biuletenyje rašoma, kad jie „labai susizavėję Šarūno

Krepšininkas Šarūnas Martiulionis su Gražina Kamantiene Grand Rapids, MI surengtame jam priėmimo rugsėjo 15 d.

Nuotr. Jono Tamulaičio

sportiniais laimėjimais, bet dar labiau jo olimpinę proporcijų širdimi, padaryta iš gyno aukso, nes tai tikroji jo vertybė, aukojama ligonių vaikų labui“.

Š.m. rugsėjo 14 d. Šarūnas Martiulionis atvyko į Grand Rapids, MI, kur suruošti keli renginiai ir mėginta sutelkti lėšų Lietuvos vaikų atvežimui gydytis. „Healing the Children/Mich.“ organizacija pasiryžusi kiek galima daugiau lietuviukų atsivežti į JAV. Organizacija yra sutelkusi daug gydytojų, gailėstingųjų seserų, ligoninių ir kitų medicinos darbuotojų, kurie be užmokesčio rūpinasi jaunaisiais ligoniais. Šia proga pasinaudojo ir Grand Rapids lietuviai, suruošdami Šarūnui priėmimą senosios Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos salėje. Dalyvavo daug vietinių lietuvių ir „Healing the Children/Mich.“ organizacijos

pirm. Helen Salan, o taip pat Mantas Blantaitis. Jis dabar apgyvendintas Ann Arbor, MI dr. William Waring, „American-Lithuanian Disability and Rehabilitation“ mainų programos direktoriaus šeimoje (dr. Waring ir jo žmona Mary turi savo tris vaikus). Mantas dabar yra 14 metų amžiaus. Jam bus pritaikyta dirbtinė koja, bet dar kurį laiką turės pabūti JAV. Nors dr. Waring šeima labai svetinga, Mantas yra vienišas. Jam galima parašyti laišką šiuo adresu: Mantas Blantaitis, c/o dr. William Waring, 2355 S. Seventh St., Ann Arbor, MI 48103. Be abejo, berniuką lietuviškas žodis ir šiltas linkėjimas labai pradžiugintų, nes „Healing the Children/Mich.“ organizacija (ne taip, kaip „Lietuvos Vaikų Viltis“) gydymui atveža tik vaikus be tėvų.

D. B.

Dr. William Waring, „American-Lithuanian Disability and Rehabilitation“ mainų programos direktorius, jo žmona Mary, Mantas Blantaitis, Jūratė Pečiūrienė, Helen Salan, „Healing the Children/Mich.“ organizacijos pirm. priekyje — dr. Waring vaikai: Patrick, Elizabeth ir Grace. M. Blantaitis, atvežtas gydytis iš Lietuvos, gyvena šioje šeimoje Ann Arbor, MI.

Nuotr. Jono Tamulaičio

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

POBŪVIS ARTIMO PAGALBAI

Lietuvos Dukterų Los Angeles skyrius rugsėjo 12 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje surengė jaukų pobūvį. Trumpą įvadinį žodį tarė tos organizacijos narė Salomėja Šakienė. Skyriaus pirmininkė Regina Gasparonienė savo žodyje aptarė iš Lietuvos atgabentų vaikučių-ligonų gydymą. Lietuvos Dukterys stengiasi sutelkti pakankamai lėšų tiems ligoniuokams pagelbėti. R. Gasparonienė padėkojo visiems remiantiems šį artimo meilės darbą. Šis pobūvis, gausiu

svečių atsilankymu ir jų aukomis prisidėjo prie lėšų telkimo šiam kilniam tikslui.

Meninę programą atliko Los Angeles Vyrų kvartetas, puikiai pasirodęs su naujomis dainomis. Didžiuojamės turėdami juos savo telkinyje.

Invokaciją sukalbėjo neseniai iš Lietuvos čia apsigyvenimui atvykęs kun. Aloyzas Volskis. Geros vaišės, po jų gausių laimikių traukimas ir puikiai Californijos vynos maloniai nutiekė visus dalyvius.

Renginio pelnas ir aukos padės vykdyti artimo šalpos darbą ir tęsti Lietuvos vaikų gydymą Amerikoje. Lietuvos Dukterys yra vertos padėkos ir pagarbos už keturių Lietuvos vaikų pagydymą. Jie visi laimingi grįžo į Lietuvą. Šie kilnūs Lietuvos Dukterų darbai turėtų būti paminėti ir Lietuvos spaudoje.

Vytautas Šeštokas

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: **1-708-422-3000**. Darbo val.: **pirmadi., antradi., ketvdi. ir penktadi. 9 v.r.—5 v.p.p. treči. 9 v.r.—7 v.v.**

We Ship UPS

312-434-9766

Užsiimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Skaniausi lietuviški gaminiai

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

Pigios Kelionės į Baltijos Kraštus

\$
340
nuo

Kelionė į vieną pusę
perkant ten ir atgal

TAUPYK LAIKĄ ... Su vieninteliu tiesioginiu skrydžiu nuo New Yorko Kennedy Airport iki Rigos Latvijoje. American Trans Air yra greičiausias kelias į Baltijos kraštus.

TAUPYK PINIGUS ... Palygink ir taupyk su American Trans Air. Todėl kad Jūs nusipelnėt gerą patarnavimą, ir pigiausią kainą!

TAUPYK NEPATOGUMUS ... Su American Trans Air patarnavimais į Baltijos kraštus nėra jokio rūpesčio ar suspėsio į sekantį lėktuvą nes čia yra tiesioginis skrydis. NĖRA persėdimų. NĖRA laiko gaišimo. NĖRA bėdų!

Riga, Latvija

Skrydžio kaina

Spalio 1 iki spalio 31

US \$405

Lapkričio 1 iki gruodžio 31

US \$340

Ar Jūs skrendat darbo reikalais, ar pasimatyti su artimaisiais. Jūs norit ten nukeliauti ko greičiau. Nenorit persėsti, ar išleisti daug pinigų. American Trans Air's Tiesioginė Kelionė iš New Yorko iki Baltijos kraštų yra patogi, pigi ir paprasta. Argi ne taip Jūs visada ir norėtum keliauti? Paskambinkit American Trans Air arba savo kelionių agentui šiandien!

AMERICAN TRANS AIR

Užtikrinti keliones skambinkite 1-800-382-5892
arba savo kelionių agentui.

Kelionė į vieną pusę perkant ten ir atgal. Bilietus reikia įsigyti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. \$16 išvykimo mokeskis. Multa ir imigracijos mokesčiai į kainą neįskaityti. Taip pat, bilietą perkant, reikia sumokėti \$10 apsaugai, \$3 patarnavimams, ir \$1.45 agrikultūrai.

Vis dažniau pasigirsta balsų, kad išeivija per daug kritikuoja tėvynės brolius ir seses, peikia juos ir moko lyg būtų koks visai žinantis dėdė, bet iš tikrųjų nepažįsta Lietuvos gyvenimo sąlygų. Ir čia daug tiesos, jei ginčijamasi politiniais bei visuomeniniais klausimais. Kitaip yra kultūros ir tikslųjų mokslų srityje. Vakaruose gyvenančių lietuvių įnašas į tą kultūros sritį, kuri Lietuvai buvo per 50 metų uždaryta, yra ne tik sveikintinas, bet ir būtinas.

Pernai Vilniuje išleistas naujas akių ligų vadovas medicinos studentams ir gydytojams. „Akių ligų“ vadovėlis aukšt. medicinos m-klų studentams: E. Daktaravičiūnė, G. Juodkaitė, K. Sukarevičius. Vilnius „Mokslas“, 1992 m. Pratarė autorai visai pagrįstai pateisina knygos leidimą: prieš 50 metų išleistas prof. Aviznio „Akių ligų vadovas“, nors ir labai aukšto lygio, bet neužpildė spragos, susidariusios per 50 metų, mokslui ir technikai tobulėjant. Per tą laiką diagnostika ir terapija gerokai pasikeitė, atsirado nauji vaistai, chirurginiai metodai.

Perskaityti naująjį vadovą, apima kartus nusivylimą. Vadovas neišpildė beveik nei vieno, pratarė duoto, pažado, nesupatindama su modernia terapija. Negana to, vadovas persėda daugybę pseudo-terapinių priemonių, kurias tegalima pavadinti medicininiais prietaisais.

Dar Stalino laikais, pro stropiai saugojamą geležinę uždangą, vis dėlto prasiveržė žinia apie Lysenko istoriją. Genetikas Lysenko „surado“, kad genas bei chromosomą išorine įtaka paveikdavo per vieną generaciją. Su visai žinoma partijos palaiminimu šis mokslas pasidarė vienintelis priimtinas sovietijoje, nesvarbu, kad jis buvo visiškai klaidingas. Mokslininkai, išdrįsę kritikuoti Lysenko, būdavo metami iš universitetų. Tokio pobūdžio šmėklų yra ir naujajame vadove. Nesigilinsime į mediciniską plonybę — šio straipsnio tema yra ne medicina, bet kultūros vergija, tačiau štai pora pavyzdžių.

Moderni medicina nepalieka jokių abejonių apie kataraktos gydymą. Besivystančios kataraktos vaistais paveikti negalima. Štai ką rašo autorė skyrelyje apie kataraktos gydymą (psl. 168): „Stengiamasi sustabdyti arba bent sulėtinti kataraktos eigą. Naudojami preparatai... vitaminų tirpalai, kataraktos, vitaduroolis, vitafakolis, senkatalinas, vicinas...“ Deja, atrodo, kad su medikų prietarimu lietuvių ir toliau pirkus tuos „senkatalinus“ ir „vicinus“, „senkatalinus“ milijonus litų į Japonijos bei Vengrijos sukčių kišenes, o paskui dejuos, kad vaistai nepadėjo. Vilties kokiais lašais lešiuo baltymą vėl padaryti skaidrų yra tiek, kiek virto kiaušinio baltymą vėl suskystinti, lašinant ant jo kevalo lašus. Arba vėl, psl. 179 — ta pati autorė rašo, kaip gydyti cukraligės paveiktą tinklainę (Retinopathia diabetica): „Bendram gydymui skiriama: prodektinas, trentalis, dicinonas, retabolilis“. Patariama preparatus švirkšti po akimi. Nei vienu žodžiu nepaaiškinama, kas slepiasi po tais skambiais vardais, kokių paslaptinių būdų jie paveikia diabetinę tinklainę. Tikras, Vakarų pasaulyje vartojamas, gydymas lazerio spinduliais paminimas prabėgomis; jam autorė skiria 9 eilutes puslapyje.

Lyg kokia mediciniška fantazija skamba trumparegystės gydymas. Autorė pataria trumpa-

regystę gydyti medikamentais: Fi Ba, alijošiaus ekstraktu, tren-taliu, nikotinine rūgštimi, švirkščia po junginę. Chirurgai bando suleisti už akies skystą, greit kietėjančią plastmasę, kuri turi apgaubti akies obuolį lyg šarvu ir sulaukyti tolimesnį jo tempimąsi (psl. 84-85). O tačiau tame pačiame puslapyje toliau rašoma: „Tačiau visos pasiūlytos priemonės nesulaiko trumparegystės progresavimo“. Taip tikrai ir yra — trumparegystės kilmę ir eigą nustato genai. Autorė nepaaiškina, kodėl Lietuvos trumparegiai vaikai (o tai pat ir suaugusieji) yra kankinami beverčiais švirkštimais po akies obuolį.

Skaitant apie tuos švirkštumus, darosi gaila Lietuvos žmonių. Vaistų įleidimas po akies obuoliu yra leistinas kai kuriais ypatingais ūminio susirgimo atvejais. Vartoti šį metodą lėtinio susirgimo pacientams, sergantiems cukralige, tinklainės degeneracija ir ypač trumparegiams, yra betikslis žmonių kankinimas.

Daugiau paskaitčius, pasidaro aišku, kad vadovas tėra tik vertimas iš kokios pasenusios rusiškos knygos, verstas be kritikos, kartojantis Lysenko stiliaus terapeutines fantazijas. Beverčiai vaistai kyšo puslapiuose lyg dinosaurai, o beverčiai metodai, kaip švirkštimas po akies obuolį, kartojami kiekvienoje knygos skyriuje.

Ryškiausias kultūrinės vergovės, Rusijos liaupsinimo ir Vakarų medicinos paneigimo pavyzdys yra pats pirmasis knygos skyrius: „Trumpa oftalmologijos raidos apžvalga“ (rašo K. Sukarevičius). Pradedama nuo akmens amžiaus, prieina prie Egipto, Judėjos, Kinijos išlikusių dokumentų. Aptariami senovės graikų bei romėnų mokslo pradai. Tikroji oftalmologija prasideda 19 amž. Čia autorius pamini porą, istorijon įėjusių, vardų. Pagaliau prieina prie 20 amžiaus, ir sužinome įdomų faktą: modernioji oftalmologija vystėsi tiksliai Rusijoje ir niekur kitur. 19 ir 20 amžiaus oftalmologijai aptarti autorius Vakarų kultūrai skiria 17 eilučių, supažindindamas su 7 Vakarų kultūros atradėjais, tačiau Rusijoje autorius randa net 40 svarbių, varduais paminėtų oftalmologų. Tik vienas Gullstrand, pagal autorį, buvo vertas įrašyti į 20 amžiaus istoriją. Visi kiti — rusai. Veltui ieškosime mokslininkų iš Anglijos, Vokietijos, Amerikos. Anglas dr. Ridley pirmas įrodė, kad akies lęšiuką galima pakeisti dirbtiniu. O atradimas iš pagrindų pakeitė kataraktos chirurgiją, tačiau istorijos autoriui jis nėra toks svarbus, kaip rusas V. Odincov, kuris parašė vadovėlį. Myers-Schwikerat yra fotokauguliacijos išradėjas. Jo metodas sukūrė retinos fotochirurgiją. Jis istorijoje nepaminėtas, nes yra vokiečių. Prancūzė La Rosa išrado IAG lazerio spindulius, kurie kasmet pasaulyje pagerina regėjimą šimtais tūkstančių pacientų. Ji nesvarbi, bet svarbus V. Volkov, nagrinėjęs karo oftalmologiją. O kur dar šveicaras Vogt, išradęs plyšinę lempą, kuri iš esmės pakeitė oftalmologijos diagnostiką. Jo nėra, bet yra N. Pučkova, išvertusi Vogt traktatą. M. Jackson išdirbo refrakcijos metodą su kryžminiu cilindriu. Šis metodas dabar standartinis visame pasaulyje. Jo istorijoje taip pat nėra, nes jis ne rusas, o amerikietis iš Čikagos.

O ko verti tie autoriaus pagarbai minimi 40 Rusijos oftalmologų? Iš jų tik du yra iškili į tarptautinę plotmę. Odesas V. Filatov buvo vienas iš ra-

Pradedant naujuosius mokslo metus Vytauto Didžiojo universitete Kaune, po priesaikos (iš kairės): Senato narys prof. A. Vanagas, rektorius prof. Bronius Vaskelis, prorektorius prof. V. Kaminškas, Senato narys prof. R. Baltrušis.

genos perkėlimo pirmūnų. Dabartinio laiko pasižymėjo S. Feodorov, refrakcinio supratimo mijos išradėjas. Visi kiti vardai — niekybė, tarptautinėje plotmėje pėsakų nepalikę. Tačiau M. Krasnov vardas sukelia asmeniškų prisiminimus. Valdant L. Brežnevui, jis buvo vienintelis sovietijos oftalmologas, kuriam buvo leista pasirodyti Vakarų pasaulyje. Būdavo, nuvažiuojį į tarptautinius suvažiavimus Barcelonoje, Dallas, Baltimorėje ar kitur, o sovietikai atstovauja vis tas pats Krasnov. Jis būdavo kviečiamas į posėdžių prezidiumus, bet, matyt, buvo geresnis nomenklaturininkas negu oftalmologas. Paklaustas nuomonės apie kokią tezę, jis apsidairydavo, lyg pagalbos ieškodamas ir atsakydavo, kad galbūt yra taip, o gal ir ne. Baltimorėje pietų pertraukos metu valgomajame patalikuose atsėdė tiesiai per stalą prieš Krasnovą. Paklausiau, kodėl jis tik vienas atstovauja sovietijai visuose suvažiavimuose. Krasnovas į mane įdėmiai pasižiūrėjo, bet atsakymo negavau.

Autorius rusofiliskumas prasiškiša ir kitose vietose. 9 psl. savo istorijos jis rašo: „1832 m. Vilniaus universitetas buvo uždarytas“. Tik tiek. Šiuokštu nedrįstama minėti, kad rusai Vilniaus universitetą uždarė, bausdami lietuvių už 1831 m. sukilimą, kad turtingo Vilniaus universiteto anatomijos muziejaus eksponatai buvo išvežti į Kijevo universitetą ir iki šiol nesugrąžinti.

Vadovė įdomiai traktuojama akininių pritaikymo tema. Lietuvoje nėra optometrų, taigi reikia manyti, kad akininių pritaikymas oftalmologo darbotvarkėje užima bent 60% laiko, ar net daugiau. Autorė akininių pritaikymo nagrinėjimui skiria du trečdalius puslapio. Negana to, esminė akininių pritaikymo dalis, tarpvyzdžio nustatymas, yra išaiškintas klaidingai. Sekant autorės metodu, atstumams tarp vyzdžių bus gaunamas 2-3 mm mažesnis negu tikrovėje. Tokie akiniai, ypač jei stipresni, niekad nešiotojui nebus patogūs. Nors autorė rašo: „Atstumams tarp vyzdžių centrų labai svarbus“, bet duoda klaidingą nustatymo būdą (psl. 88).

Glaustinių lęšių (kontaktinių linzių) nustatymas aprašomas trumpai. Glaustiniai lęšiai Lietuvai yra artimos ateities dalykas. Jau dabar vietinėje spaudoje mirga skelbimai, siūlantys užsienietiškus lęšius. Rodos, tas regėjimo pataisos metodas Lietuvos oftalmologams turėtų būti svarbus, bet autorė jam skiria tik pusę puslapio. Iš jo galima sužinoti tik, kad yra tokie lęšiai, o apie jų pritaikymo būdus, priežiūrą, nešiojimo taisykles jaunas oftalmologas nieko nesužinos.

Praleista puiki proga supažindinti Lietuvos oftalmologus su modernia refrakcija ir akininių pritaikymu. Vienas Amerikos

lietuvis oftalmologas, iš jam prišunčiamų receptų matydamas Lietuvoje refrakcinio supratimo stoką, parašė išsamų traktatą, aptariantį modernius optinius instrumentus, akies matavimą, akininių pritaikymą, jų praktiškas problemas ir būdus jas išspręsti. Tas traktatas, perėjęs per dalykines ir kalbines korektūras, jau beveik treji metai guli nespausdintas Kauno Akių ligų katedros stalčiuose. Jame sukauptos žinios ir patyrimas, skirtas Lietuvai, ir autorius būtų leides rankraštį paskelbti net kokia forma. Nors viena iš vadovo autorių yra Kauno Akių ligų katedros profesorė, Akių ligų katedros profesorė, nekad nebando tomis žiniomis pasinaudoti.

Čia aptariama knyga išleista

AMERIKIEČIAI SAVANORIAI LIETUVOS KATALIKIŠKOSE MOKYKLOSE

Šio amėnesio pirmomis dienomis į Lietuvą katalikų Religinės Šalpos centrą New Yorke suvažiavo unikali grupė žmonių — pirmieji amerikiečiai jaunuoliai, keliaujantys į Lietuvą savanoriškai talkininkauti Lietuvos atsilikusioms katalikiškoms mokykloms per „Faith in Action“ organizacijos sukurta programą.

„Faith in Action“, amerikietės Elizabeth Foitu iniciatyva, prieš maždaug pusantų metų įkurta organizacija, pradėjo savo veiklą Čekijos Respublikoje, kviečiant savanorius iš JAV katalikų mokykloms per „Faith in Action“ organizacijos sukurta programą.

Rugsėjo 5 d. į Lietuvą išskelavo keturi jaunuoliai: Heather Coates (Topeka, KS), J. David Cotter (Broken Arrow, OK), Edward Peterson (Emerson, NJ), ir Kurtis Wieting (Green Bay, WI). Visi baigę aukštuosius mokslus, turintys patyrimo mokytojavime arba darbuose su vaikais ir jaunimu bei aktyviai dalyvavę visuomeninėje ir katalikiškoje veikloje savo apylinkėse, universitetuose. Tikimasi, kad ne vien savo anglų kalbos dėstymu, bet ir išjungimu į vietines organizacijas ir katalikų bendrijas, šie jaunuoliai savo pavyzdžiu auklės Lietuvos jaunimą liudyti Kristų gyvu tikėjimu bei savanoriškais darbais.

Ši savanorių „komanda“ darbuosis Lietuvoje visus mokslo metus, dėstydamą Utenos atkurtoje katalikiškoje „Saulės“ gimnazijoje bei Pavežžio katalikiškoje mergaičių žemės ūkio mokykloje. Tikimasi, kad 1994-95 mokslo metais plėsis galimybės priimti didesnę

1992 m., po trejų Nepriklausomybės metų. Per tą laiką Lietuvoje buvo persiusta tonos įvairių mokslinių knygų, Amerikos, Kanados, Europos lietuvių gydytojai lankėsi Lietuvoje, propaguodami modernius gydymo metodus, privačią iniciatyvą buvo persiusta modernių instrumentų. Nemažai Lietuvos oftalmologų jau yra atvykę į Ameriką susipažinti su modernia medicina ir jos metodais. Atrodytų, kad visos šios pastangos turėjo pralaužti kelią į šiuolaikinę mediciną. Deja, naujasis akių ligų vadovas akių ligų katedros profesorė, Akių ligų katedros profesorė, nekad nebando tomis žiniomis pasinaudoti.

Čia aptariama knyga išleista

žmonių grupę ir tenkinti daugiau katalikiškų mokyklų norus priimti savanorius dėstytojus iš JAV. Visos Lietuvos katalikiškos mokyklos parodė nepaprastą entuziazmą šiai programai.

Prieš išvykstant į Lietuvą, savanoriai praleido 4 dienas Lietuvos katalikų Religinės Šalpos centre New Yorke, kuriame buvo surengta orientacinė programa jiems susipažinti su Lietuvos istorija, dabartine padėtimi, politiniu bei religiniu gyvenimu ir pramokti truputį lietuvių kalbos. Programą vedė LKR Šalpos — „Faith in Action“ bendra atstovė Lietuvoje, Rebecca Martin. Pranešimus skaitė Gintė Damašytė, Lietuvos Misijs prie Jungtinių Tautų patareja, bei LKR Šalpos tarybos narė ir buvusi lietuvių Informacijos Centro direktorė, Elizabeth Foitu, „Faith in Action“ direktorė; ses. Ignė Marijošytė, Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo sesulės provinciale; Dariusz Sužiedelis, Lietuvos Misijs prie Jungtinių Tautų patarejas; Mariga Temple-West, buvusi savanorė dėstytoja Čekijos Respublikoje; ir Rūta Virkutyte, LKR Šalpos Reikalų vedėja. (LKRŠ)

Linksma nuotrauka Dainavoje šiuo metu vasara Fronto bičiulių stovykloje. Iš kairės: dr. Antanas Musteikis, Loreta Venclauskienė, dr. Zigmantas Brinkis, Paulius Jurkus, Maryte Ambrozaitienė, dr. Antanas Razma, Juozas Baužys ir dr. Edmundas Lenkauskas.

Notr. Vytauto Maželio

LIETUVIŠKŲ STUDIJŲ SAVAITĖS DAINAVOJE

išvadinės mintys

Šios vasaros Lietuviškų studijų savaitės ir Lietuvių fronto bičiulių konferencijos (1993 m. rugpjūčio 6 d., Dainavoje) pagrindinė tema buvo „Mūsų žvilgsnis į politinę tikrovę bei ateities perspektyvas Lietuvoje“ ir iš šios temos išplaukiantis mūsų pačių apsisprendimas Lietuvos ateities atžvilgiu. Išvadų komisijon pakvieti asmenys (Juozas Baužys, dr. Zigmantas Brinkis, Juozas Kojelis ir Vytautas Volertas) buvo įpareigoti kai kuriais išvadinėmis mintimis, išklusiomis savaitės paskaitose, simpoziumuose ar diskusijose, pasidalinti su visuomene.

1. Tikime žmogaus dvasioje glūdinčiais tiesos, teisingumo, tautinio solidarumo troškimais. Tad skirtumai tarp Lietuvos ir išeivijos, išsukti laiko, atstumų ir gyvenamosios aplinkos, būtina lyginti abipusę pakantą ir geranoriškumą vieni kitų supratimu. Esame pasiryžę sutartinai spręsti atsiradusias lietuviškas problemas ir krikščioniškos moralės bei pilnutinės demokratijos dvasioje jungtis į mums artimas politines grupes. Tėvynės sąjungą ir Krikščionių demokratų partiją, sutarusias konsoliduoti demokratines idėjas Lietuvoje, laikome mums įdeiskai artimiausiomis.

2. Penkiasdešimt komunistinės okupacijos metų pažeidė lietuvių tautos mąstyseną, pasireiškiančią logikos dėsnų nepaisymu, istorinių faktų žalojimu, tikrovės iškraipymu. Tokia sovietinė mąstysena ryškiai pasivietė Aleksandro Slavino, Tomo Venclovo ir kai kurių kitų autorių straipsniuose daugiau ar mažiau rafinuotomis mintimis, skelbiamomis lietuvių ir net kitataučių spaudoje.

Pripažindami žodžio ir spaudos laisvę, vis dėlto turėtume atkreipti didesnį dėmesį į tokios sovietinės mąstysenos tebesitęsiančius užslėptus tikslus ir juos iškelti tiesos švieson.

3. Pokomunistinėje Lietuvoje daugelis buvusių sovietinių nusikaltėlių, nekalbant apie naujuosius „mafijozus“, nebaudžiami tebevykdo nusikaltimus ir toliau skriaudžia sovietinio režimo nuskriaustuosius. Sovietinės mąstysenos apologetai kartais begėdiškai skelbia, jog komunistiniai budeliai savo dvasioje gal net daugiau kentę už juos aukas.

Mes pasisakome už aiškų desovietizacijos įstatymą ir nusikaltėlių žmoniškumui traukimą atsakomybėn. Tai būtina nebausmėm skirti, bet istoriniam teisingumui atstatyti ir moralinei atsakomybei išryškinti.

4. Dabartinė Lietuvos vyriausybė trukdo buvusios komunistinės valdžios atimto iš Lietuvos piliečių turto grąžinimą ir bando ta turtą įteisinti savo partijos buvusių ir esamų biurokratų

rankose. Žemės ūkis privatizacijos procesas vyriausybės taip pat yra sąmoningai stabdomas, o privatus ūkis įvairiais būdais yra vertiamas į jungtis į ūkio bendrovės.

Mes nepritariame tokiam valdancijos partijos politinės jėgos demonstravimui ir galvojame, kad tai yra žmonių apipilėjimas. Į žemės ūkį Lietuvoje žiūrėtina ne vien kaip į ekonominį kompleksą, bet ir kaip į lietuvių tautai charakteringą gyvenimo būdą, turintį stiprų poveikį į dvasinį tautos atgimimą. Žemės ūkio bendrovės — tai sovietinės sistemos palikimas.

5. Lietuvos vyriausybės tendencija kurti Lietuvoje bendras su Rusija įmones sudaro sąlygas stambaus Rusijos kapitalo investavimui su vienašališku Rusijos naudai prekybiniu balansu. Rusijos požiūris į Baltijos kraštus kaip į „artimą užsienį“ iš naujo rodo jos imperialistinės politikos ėjimus.

Tad negalime pritarti tokiai pernelgų nuolaidžiai Lietuvos vyriausybės tendencijai ir remiami Lietuvos krikščionių demokratų partijos memorandumu „Dėl Lietuvos santykių su Rusija ir žalos Lietuvai atlyginimo“ išdėstytus siūlymus.

6. Lietuvos vyriausybė ruošiasi įstatymais suvaržyti žodžio, susirinkimų ir demonstracijų laisvę ir tuo labiau apsunksinti ar visai paneigti opozicijos žodžio laisvę. Esame įsitikinę, kad su bet kokių žodžio laisvės suvaržymu žūva ir kitos laisvės.

7. Kitais metais rengiamasi pertvarkyti Lietuvos apskrįčių ir valsčių administracines ribas. Atitinkamai ruošiamasi pakeisti ir priimti naują rinkimų įstatymą.

Siūlome naujame rinkimų įstatyme sumažinti renkamų Seimo narių skaičių bent iki 60 ir pasisakome už mažoritarinę rinkimų sistemą, kurioje balsuojama už asmenis, o ne už sąrašus.

8. LFB konferencijos dalyviai teigiamai vertina išeivijoje jau seniai veikiančias organizacijas ir naujai sukurta specialias institucijas, įvairiais būdais ir įvairiose srityse teikiančias Lietuvai pagalbą, ir visus išeivijos lietuvius prašo jas remti. Dėmesys ypatingai buvo atkreiptas į US-Baltic Foundation, kuri Baltijos kraštuose ruošia savivaldybės darbuotojus ir tuo ugdo demokratijos ateitį, pradėdama nuo pačių visuomenės pagrindų.

9. Savaitės ir LFB konferencijos dalyviai dėkoja Lietuvos ambasadoriui Venezueloje dr. Vytautui Dambraiui už prisistatus sveikinimus bei rezistencijos išpareigojimų priminimą, džiaugiasi ambasadoriaus nenuilstamu darbu diplomatinėje tarnyboje ir giliai vertina jo ištikimybę Lietuvai.

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

NUOMONĖS APIE LITĄ

ANTANAS K. GRINA

Jau ketletą kartų skaitau Br. Juodelio komentarus su jo cituojamais straipsniais apie Lietuvos ekonomiką ir pinigus. Šį kartą, paskaitęs jo įvadinę pastabas pateiktą prof. St. Uosio straipsnį „Gimtojo Krašto“ 1993.IX.1 d. laidoje, nebeįsiginčijau neprisidėjus iš savo trigerio.

Pirmiausia, dėl prof. Uosio minčių. Tarp kitko, jį pažįstu, kai teko susitikti, dirbujantis Lietuvos Banke, įvedant laikiną Lietuvos pinigą — taloną.

Tiesa, kad ankstyvesnis lito įvedimas dėl politinio pobūdžio ginčų buvo neįmanomas. Tiesa, kad, įvedus taloną, daug laiko prarasta, pradedant naudoti pinigines politikos priemones, tvarkant vietinių pinigų kiekį ir kovojant prieš infliaciją. Tai rinkimų bei politinių kovų pasekmės, kurios galia gale baigėsi Lietuvos Banko valdybos pakeitimu.

Nesutinku su prof. Uosiu, kad lito įvedimas buvo padarytas per anksti, ar kad jis turėjo būti daromas, tiksliai sutvarkius gamybos bei ekonomijos reikalus. Gamybos nuostūmūs Lietuvoje ir kituose Rytų Europos kraštuose vyksta, vyko ir vyks ne dėl to, kad buvo pakeistas pinigų, bet dėl to, kad gaminami produktai ir prekės, kuriose gamybose nebeatitinka šių dienų rinkai ar jos reikalavimams. Atminkim: daug Lietuvoje esančių gamyklų buvo didžiulės, centrinio plano integruotos įmonės, kurių gamyba buvo įrėta į Sov. sąjungos industrinę ir ginklų tiesimą. Kadangi sąjungos nebėra ir ši rinka taip pat pasikeitė savo reikalavimais, daugelis Lietuvos gamyklų turėjo, turi ir turės persiorganizuoti, persiorientuoti ir gąnet susiskaldyti, kad gamintų tokius produktus, kurie reikalaujami savo ar užsienio rinkose. O kad tai būtų galima, reikia supratimo, noro, lėšų, kapitalo, žinių ir taip pat užsienio bendradarbiavimo. Šio negalima tikėtis, jei krašte nėra politinio bei ekonominio pastovumo. Ekonominio pastovumo pradžia — tai tvirtas pinigų bei žemės infliacija.

Jau prieš įvedant litą, naujoji Lietuvos Banko valdyba ėmėsi agresyvių ir, kiek matyti, sėkmingų žingsnių, prižiūrint vietinių pinigų kiekį. Jei mėnesinis infliacijos lygis, berods, kovo mėnesį dar buvo 21%, jis pradėjo kristi į 10%, 6%, 2.9% ir pagaliau 0.9%, pagal paskutinio mėnesio statistiką. Taigi, prof. Uosio komentaras, jog „siautėja infliacija, peraugusi į superinfliaciją“, neatitinka dabartinės tikrovės, nebent jo straipsnis, rašytas pavasarį, jam pasitraukus iš Lietuvos Banko darbu. Juk ir Tarptautinio Valiutos fondo žmonės, su kuriais glaudžiai bendravom ir kurie šioje srityje turi pasaulinį patyrimą, išreiškia, kad yra maloniai nustebinti pasiektais rezultatais.

Tad, bent mano supratimu, savo pinigų ar piniginių politikos įvedimas, kaip ir kitose Rytų Europos šalyse, turi būti pirmas ir pagrindinis žingsnis, bandant dairytis į gamybą, prekybą, užsienio investicijas ar ekonominį atgimimą. Juk ir pokarinės Vakarų Vokietijos „ekonominis stebuklas“ prasidėjo po 1948 metų Deutchmarkės įvedimo!

Dabar visgi norėtusi sugrįžti ir prie Broniaus Juodelio įvadinio komentaro. Jau ketletą kar-

tų skaitau jo vartojamus išsireiškimus „dirbtinį lito-dolerio santykį“ arba „dirbtinį lito vertę“. Jei šie išsireiškimai vartojami Lietuvoje, tą suprantu, nes joje dėstyti ekonomikos ar finansų mokslai gal ir skyrėsi nuo dėstytojų pas mus. Tą pastebėjau, dėstydamas Vilniaus universitete. Bet Br. Juodelio komentarai yra ne cituoti, o jo paties. Dėl to būtų labai įdomu sužinoti, koks lito-dolerio kursas, jo nuomone, būtų tikras, o ne „dirbtinis“ ir kuo skiriasi Lietuvos Banko piniginių politikos (monetary policy) priemonės nuo tų, kurios vartojamos JAV, Didž. Britanijoje ar Vokietijoje. Jei šios yra priimtinos kaip tikros ir efektyvios, kokių būdų jos yra „dirbtinės“ Lietuvoje? Kokios piniginių politikos priemonės yra „tikros“ ir kaip autorius rekomenduotų Lietuvos Bankui nustatyti ir išlaikyti „tikrą“ lito-dolerio kursą.

Įvesto lito-dolerio santykis rėmėsi tuo laiku esančiu talono — dolerio kursu, kuris buvo rinkos kursas. Tai pati rinka, pagal pareikalavimą ir patiekia, kursą nustato ir šiuo laiku, nes Lietuvos Bankas jo tiesiogiai nekeičia, o prižiūri ir reguliuoja tik savų pinigų kiekį, siekdamį jį suliginti su esamomis prekėmis, kad kainos nekiltų ar nekrįstų. Nesuprantu, kaip pat samprotavimo, kad dabartinis kursas „neparemtas tarptautine pirkimo galia, slopina Lietuvos gamybą, išėjimą į Vakarų rinką ir ypač užsienio investavimus Lietuvoje“. Panašius šias mintis iš eilės.

Imant tarptautinę pirkimo galia, dabartinis lito-dolerio kursas yra nepaprastai palankus doleriui, nei už dolerį gaunama tris litus. Lietuvoje esamas vietinės prekybos už tris litus nupirktume didesniu kiekiu, negu už vieną dolerį perkant tokias pat prekes pas mus. Tiesa, kai kurias prekes, kurias čia perkame, Lietuvoje nenupirktume, nes jų ten nėra už bet kokią kainą. Žiūrint kitaip, jei Lietuvos gyventojui reikėtų nusipirkti tiek pat prekių, kiek jų galime nusipirkti už savo uždarbį pas mus, tai lito-dolerio kursas, mano apskaičiavimu turėtų būti 1 litas = 10 dolerių. Tuomet Lietuvos gyventojų uždarbis būtų beveik lygus mūsų uždarbiui pagal tarptautinę pirkimo galia. Taigi tarptautinės pirkimo galios pritaikymas yra įmanomas tiksliai per ilgą laiką tarpą, integruojant rinkas, prekybą, uždarbius, gamybą, darbo našumą ir muitus. Jei šiandien staigiai įvestumėme 1 lito = 10 dolerių kursą, išlyginant tarptautinę pirkimo galia, kas gautųsi su kaitinimu, kad dabartinis „dirbtinis“ kursas „slopinąs Lietuvos gamybą.“ Jei kursą nustatytų pramonės ar verslo žmonės, jie tikriausiai pageidautų stipraus lito, perkant žaliavas bei energiją, ir silpną lito, eksportuojant ar pardaviant savo gamybą svetur. Tai natūralu, bet neįmanoma. Nacių Vokietija prieš II pasaulinį karą bandė taip prekiauti su savo mažais kaimynais.

Lietuvos gamyba silpna, nes ji dar daugiausia nepritaikyta laisvos rinkos poreikiams. Praradus savo buvusią rinką, kuri buvo diktuojama iš viršaus, kai kurios įmonės dar nesugeba konkuruoti nei savo gaminiais, nei kokybe bei kuria kaina. Tą patį matome ir Lenkijoje, ir Če-

kijoje, ir Rytų Vokietijoje. Yra taip pat ir tokių įmonių, kurios, tai supratę, jau metasi į naują gamybą ir naujas rinkas. Atminkim, jei lito kursas žemas, sunkiau įpirksim žaliavas, energiją bei kitus importuotus reikmenis, bet tuo pačiu užsieniečiai labai pigiai supirks viską, kas vertinga, tuo būdu sudarant trūkumus Lietuvoje. Jei lito kursas aukštesnis, pigesnis žaliavos, energija bei importuotos prekės, padidinama vietinių gyventojų pirkimo galia, bet tuo pačiu sunkiau parduoti savo gaminius, jei nekontroliuojamos išlaidos, nepagerinamas darbo našumas, kaip kad daroma visur, o ypač Japonijoje. Nors Japonų pinigų vertė kyla, jie savo produktus vis tiek konkurentiškai parduoda užsienin.

Taigi šiandieninis lito kursas, mano nuomone, yra dar užtenkamai žemas, kad nesudarytų sunkumų konkuruoti savais produktais užsienyje, jei jie atitiktų rinkos reikalavimus ir bus kokybiški. Tuo pačiu, jei rinkos pareikalavimų — patiekia lita sustiprės, atminkim, kad tuo gamyba turi mažesnes išlaidas žaliavoms ir energijai, o žmonių uždarbiai po truputį kils tarptautinės pirkimo galios lygiu. Užsienio investicijos į bet kokią šalį atvyksta tuomet, kai numato galimybę užsidirbti pelno. Žinoma, svarbu, kad šalies, norėdama pritraukti užsienio kapitalą, turėtų pagrįstą tvirtą pinigų ir žemą infliaciją. Bet tai dar ne viskas. Kaip jau minėjau, taip pat reikia aiškių įstatymų, teisių mokesčių, teisinės tvarkos, apsaugos bei politinio pastovumo. Lietuvos Banko iki šiol atliktas darbas sėkmingas, bet tai tik pradžia, darbo dar labai daug ir neaišku, kaip baigsis paskutiniai įvykiai.

Tarp kito, straipsnių įžangoje minimą „priverstinio“ valiutos keitimo Lietuvoje nėra. Gyventojai gali turėti ir laikyti užsienio valiutą banknotais bei sąskaitose be leidimo, tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Tačiau, kaip ir kiekvienoje suvereninėje valstybėje, vidaus prekyba, atsiskaitymai bei veikla vykdoma savais pinigais, kurie išleidžiami ir prižiūrimi tam skirtu Centrinio banko. Šis, kaip ir visose kitose valstybėse, reguliuoja pinigų bei kredito kiekį, bandant juos suliginti su turimu prekių bei patarnavimų kiekiu, kad išlaikytų pinigų ir kainų pastovumą. Nežinau nei vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka užsienio valiutą užsienio paskolas, atsiskaitymus, rezervus bei pagalbos fondus. Jie yra panaudojami užsienio pirkiniams bei reikmenims (pvz. naftai, įrangos reikmenims). Ne visos krašto problemos išsimaus pinigų ar jo verte. Tam reikalinga tvirta politika, gera vyriausybė, mažiau ginčų, daugiau pozityvaus bendravimo, o taip pat ir užsienio investicijų bei pagalbos. Kaip gerai seksis persitvarkyti gamybą, persiorientuoti prekybą, pagerinti kokybę, pakelti darbo našumą visuose buvusios „Rytų imperijos“ kraštuose, pamatysim. Bet neturėkim iliuzijų, kad tai vienos šalies, kuri leistų svetimai valiutai cirkuliuoti vidaus rinkoje, kaip oficialiam pinigui, tuo būdu sukeliant chaosą pinigų kiekiu atžvilgiu (išskyrus Liberiją, kuri vartoja dolerį, kaip savo pinigą, ir Panamos kanalą zoną). Lietuva, kaip ir kitos šalys, gauna ir išmoka

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

KADA APSIMOKA IŠEITI Į PENSIJĄ?

Yra apskaičiuota, kad du trečdaliai amerikiečių įmoka į Socialinio draudimo (social security) pensijų fondą daugiau, negu išėję į pensiją atsiima.

Kiekvienas asmuo, kuris moka į Social Security fondą, gali sužinoti, kokio dydžio bus jo pensija, kai jis išeis į pensiją. Reikia paskambinti į Social Security įstaigą tel. 800-772-1213 ir paprašyti, kad prisiųstų formą SSA 7004. Šią formą užpildykite ir pasiųskite į Social Security įstaigą. Po maždaug 4-6 savaitių gausite apskaičiavimą, kokio dydžio pensijos jūs galite tikėtis.

Tą daryti kasmet, nesvarbu, ar eisite į pensiją rytoj, ar už 20 metų. Tai darydami, jūs galite sekti įvairius pasikeitimus, kuriuos Social Security įstaiga dažnai daro, ir planuoti, kiek turite susitaupyti, kad, išėjus į pensiją, galėtumėte patogiai gyventi.

Šiuo metu visą pensiją asmuo gali gauti, sulaukęs 65 metų. Jei išeinatė į ankstyvą pensiją t.y. sulaukę 62 metų, mėnesiniai pensijos čekiai bus mažesni. Bet laikas čia irgi vaidina rolę. Pvz. Social Security įstaigos apskaičiavimai rodo, kad, išėjus į pensiją 62 metų, galite gauti 880 dol. į mėnesį, bet jei išeisite į pensiją, sulaukę 65 metų, tai gausite 1,165 dol. į mėnesį.

Jeigu išeinatė į pensiją 62 metų ir gaunate 880 dol. į mėnesį, juos investuojate iš 8%, tai per 4 metus susidarytų 43,000 dolerių suma. Ši suma duotų papildomų (tik iš procentų) pajamų – 320 dol. į mėnesį; pridėjus juos prie, iš Soc. Sec. gaunamų, 880 dol., susidarytų 1,200 dol. suma mėnesiui. Svarbiausia, jūs dar turėtumėte susitaupyti 48,000 dol.

Šitaip skaičiuojant, atrodo, kad yra pravaru pagyventi ir eiti į pensiją kaip galima anksčiau. Pagal „Employee Benefit Research Institute“ Washington apskaičiavimus, dar 65 metų neturinčių, asmenų, gaunančių pensijas, skaičius 1990 metais pakilo iki 68%. (1980 m. buvo 62%). Paskutinis apskaičiavimas taip pat parodė, kad 65% dabar dirbančių, įmokės į Soc. Sec. fondą daugiau, negu jie gaus išėję į pensiją. Jeigu išeinatė į pensiją sulaukęs 62 metų, tai pensijos mėnesiniai mokesčiai sumažinami visam laikui penkioms devintosioms vieno procento už kiekvieną mėnesį, iki 65 metų. Tokiu būdu, jums išeinant į pensiją 62 metų, pensija yra 20% mažesnė, negu jūs ją pradėtumėte imti, būdami 65 metų.

Kaip minėjome, Soc. Sec. įstatymai keičiasi. Jeigu gimėte po 1937 metų, tai galėsite visą pensiją gauti, tik sulaukę 66 metų. Amžius gauti visą pensiją didėja palaipsniui, kol pasiekia 67 metų tiems žmonėms, kurie yra gimę 1960 metais ar vėliau. Tiems asmenims pensijos bus išmokamos ir sulaukus 62 metų, bet jos bus tik 70% visos pensijos, kurią jie gautų, sulaukę 67 metų.

Kiekvienam yra pravaru sekti Soc. Sec. įstatymus ir pakeitimus, nesvarbu ar jau eina į pensiją, ar ne. Tvarkingi žmonės visuomet planuoja ateitį iš anksto.

Kai apsisprendžiate eiti į pensiją, kreipkitės į Soc. Sec. administracijos įstaigą bent 3 mėnesius prieš išėjimą. Soc. Sec. pensijos, bent dabar, yra padidamos, kompensuoti krašto infliacija, bet jums gali tekti mokėti federalinius mokesčius už jų dalį. Prezidentas Clinton

siūlo pakelti Soc. Sec. pensijų apmokestinimą iki 85% (buvo 50%) pavieniams asmenims, kurių įplaukos yra daugiau kaip 25,000 dol., ir šeimoms, kurių įplaukos yra per 32,000. Todėl yra labai svarbu sekti įstatymus, nes jie dažnai keičiami.

Soc. Sec. administracija siūlo nemokamai keliolika brošiūrų, kurios aiškina Soc. Sec. išmokas. Čia suminiame kelias:

1. „Understanding Soc. Sec.“ yra 40 psl. paaiškinimai apie Soc. Sec. išmokas.

2. „Retirement“ įvadas – paaiškinimai apie įvairias pensijas.

3. „Medicare“ – tai 34 psl. paaiškinimai apie Medicare programą.

4. „Survivors“ – 12 psl. paaiškinimų apie išmokas, kurias gali gauti mirusio darbininko šeima.

Taip pat yra trumpų informacinių lankstinukų: „Your Soc. Sec. taxes: what they are paying for and where their money goes.“ „How your retirement benefit is figured“, „The retirement earnings test“ ir kiti.

Dėl papildomų informacijų apie federalinius mokesčius ir pensijas, jei dirbate ir gaunate pensijas, skambinkite Internal Revenue Service 1-800-829-3676 (1-800-Tax-form) ir paprašykite kopijos 915 leidinio. Jį gausite nemokamai. Mums, lietuviams, reikia mokytis iš kitų; reikia žinoti viską ir atsiminti viską, kas mums priklauso.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (Your money, May 20, 1993).

Vertė ir spaudai paruošė Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI:

Vienas mūsų skyrelio skaitytojas parašė kelius klausimus ir nori, kad atsakymai būtų išspausdinti šiame skyriuje.

1. Kokie dokumentai reikalingi grįžtantiems į Lietuvą ir kur juos gauti?

Jeigu esate Amerikos pilietis, turite turėti Amerikos pilietybės dokumentus, pasą ir Lietuvos vizą. Vizą galite gauti Lietuvos konsulatuose Los Angeles, Čikagoje, New Yorke arba ambasadoje Vašingtone. Lietuvos vizą galima gauti ir, įvažiuojant į Lietuvą, muitinėje, bet ten kainuos daugiau. Ir, aišku, jūs pasiimsite visus kitus asmeninius dokumentus: gimimo, vedybų metrikus, važiavimo leidimą, baigtų mokslų pažymėjimus ir t.t.

Jeigu esate nepilietis, o tik turite „žalią kortelę“, išvažiuo-

JAV „TAKOS KORPUSAS“ ĮSITVIRTINA LIETUVOJE

Vilniuje, Menininkų rūmų Baltojoje salėje, rugpjūčio 22 d. įvyko iškilminga Amerikos Takos korpuso savanorių priesaikos ceremonija. Priesaiką davė 20 amerikiečių grupė, kurioje – aštuoni anglų kalbos mokytojai ir dvylika patarėjų smulkaus verslo klausimais.

Tai – ne pirmieji Takos korpuso atstovai, atvykę į Lietuvą. Savanorių iš JAV būrys įvairiuose šalies miestuose pradėjo dirbti jau prieš metus.

Amerikiečiai savo paskyrimo vietose dirbs anglų kalbos mokytojais bei konsultantais dvejus metus. (Elta)

damas iš Amerikos ilgesniam laikui kaip metams, turite išsiimti „re-entry permit“, kuris galioja ne daugiau kaip dvejus metus. Jūs turite grįžti į Ameriką, dar nesuėjęs pilniems dvejams metams. Jei negrįšite prieš pasibaigiant dvejams metams į Ameriką, prarasite nuolatinio Amerikoje apsigyvenimo teisę. „Re-entry permit“, arba grįžimo į Ameriką leidimą, išduoda Imigracijos įstaiga.

Visi, tiek Amerikos piliečiai, tiek nuolatiniai gyventojai, kurie yra ir Lietuvos piliečiai, turėtų išsiimti Lietuvos pasą. Dėl Lietuvos paso gavimo kreipkitės į Lietuvos konsulatą arba ambasadą.

2. Kaip su „Social security“ čekiais, ar juos gausime ten – Lietuvoje, ar bus išmokama litais?

Amerikos piliečiai gali išvažiuoti, gyventi Lietuvoje, kiek nori ir gauti „Social Security“ pensijos čekius. Nepiliečiai – asmenys, kurie turi „žalią kortelę“, pensijas Lietuvoje gaus tik šeši mėnesiai. Po to turi grįžti į Ameriką, kad vėl gautų pensiją. Pensijos Lietuvoje bus išmokamos litais, tos dienos dolerio vertės kursu.

3. Kaip su „medicare“? Ten negalios? Kas rūpinis susirgusiais?

„Medicare“ draudimas galioja tik Amerikoje. Užsieniuose susirgus, „Medicare“ nemoka. Kiek teko patirti, ir kiti draudimai tą patį daro. Dėl draudimo užsienyje pasitikrinkite, kreipdamiesi į International SOS Assistance Service (800-523-8930) arba World Wide Assistance Service (800-921-2828). Šie draudimai apdraudžia keliaujančius užsienyje, bet, ar ilgesniam laikui išvažiuos, draus, yra klausimas.

Taip pat galėtumėte pasiteirauti Medigap apdraudimo įstaigoje šiuo adresu: MM AP, AARP, 601 E. St. N. W. Washington, D.C. 20049.

4. Kokį procentą pajamų mokesčių nuo „Social security“ pensijos reikės mokėti Lietuvoje?

Amerikos valdžia atskaitys tam tikrą mokesčių procentą; priklausomai, kokio dydžio jūsų pensija ir kokios dar yra kitos jūsų pajamos. Kiek teko girdėti, kai kurie asmenys moka apie 15% nuo pensijos sumos. Dar nežinia, ar Lietuva Amerikos pensijas apdės mokesčiais. Bet, keičiant čekius Lietuvos bankuose, reikės mokėti tam tikrą patarnavimo mokesť.

Birutė Jasaitienė

Trys draugės Čikagos lit. mokykloje (iš kairės): Elytė Žukauskaitė (jau abiturientė), Rima Griauzdytė ir Indrė Žukauskaitė.

Nuotr. Danos Mikuzienės

PARAMA LIETUVIAMS STUDENTAMS

Dr. Aldona Lukienė, gyvenanti Toronte, Kanadoje, šią vasarą įsteigė A.V.V. Užupių-Lukų Stipendijų fondą, kurio tikslas – paremti lietuvių studentus, norinčius prisidėti prie Lietuvos dvasinio ir moralinio atgimimo krikščionišku pagrindu. Dr. Lukienė pakvietė Lietuvių Katalikų Religinę Šalpa šį fondą administruoti.

Dr. Lukienė apibūdina fondo steigimo motyvus taip: „Esu giliai susirūpinusi dvasiniu nuosmūkiu ir silpnųjų bei nukriausiųjų globos ir rūpybos tarnybų padėtim Lietuvoje. Ateistinio režimo dešimtmečiai paliko gilią dvasinę žaizdą visos tautos širdyse. Totalitarinė ideologija nepripažino silpnųjų ir nukriausiųjų teisių, jų žmogiškos vertės ir savirabos. Katalikiškos-krikščioniškos vertybės bei idėjos buvo išrautos iš jaunimo auklėjimo ir švietimo institucijų, net iš pačių šeimų židinių“.

Stipendijos, kurios bus skiriamos tikrai iš fondo palūkanų, suteiks galimybes lietuvių kilmės jaunuoliams, gyvenantiems Lietuvoje ar svetur, siekti aukštojo mokslo šiose srityse: teologijoje, religijoje ir filosofijoje; socialinėje rūpyboje (social work); religiniame švietime; religinėje informacijoje ir žurnalistikoje. Šios mokslų šakos parinktos dr. Lukienės, kadangi, „susijusios su katalikiškų vertybių ir idėjų ugdymu, jaunimo auklėjimu krikščioniškoje dvasioje ir socialinio teisingumo silpniesiems ir nukriausiesiems igyvendinimu Lietuvoje“.

Kandidatus stipendijoms pristatys Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, pirmenybę teikiant ateitininkams. Stipendininkai išpareigoja, baigę studijas, bent trejus metus dirbti Lietuvoje. (LKRŠ)

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad rugsėjo 23 d. Phoenix, Arizona mirė

A.†A.

MYKOLAS P. RAZUTIS

Gimė 1913 m. sausio 14 d. Lietuvoje, Andrejavo valsčiuje, Kapstatų kaime.

Nuliūdė liko: Lietuvoje sesuo Teresė ir brolis Stasys su šeimomis bei daug kitų giminių. Amerikoje – pusbrolis dr. Petras Razutis su šeima, pusseserė Ona Viržintienė su šeima ir Los Angeles, CA a.a. pusbrolio Antano duktė Danguolė Varnienė ir jos brolis su šeimomis.

Velionis bus parvežtas į Čikagą, pašarvotas Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Smulkesnei informacijai kreiptis: D. A. Petkus, tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

Nuliūdė giminės

**INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS**

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO – siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ – virš 10 skirtingų paketų pasirinkimus su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

**9523 South 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272**

**223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-76-87 ir 77-83-82**

Midland Federal

Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

DRAUGAS, šeštadienis, 1993 m. rugsėjo mėn. 25 d.

7

A.†A.

Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas inž. PETRAS STEIKŪNAS

Gyveno Chicago, IL.

Mirė 1993 m. rugsėjo 23 d., sulaukęs 93 metų.

Gimė Lietuvoje, Ukmergės aps., Nerupyje. Amerikoje išgyveno 44 metus.

Liūdesyje liko: brolio žmona Sofija, dukterėta Ramutė Bergstrom, mirusių brolių ir seserų šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Neo-Lithuania korpi!

Pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Lankymas sekmadienį nuo 2 val. iki 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 27 d. Iš koplyčios bus nulydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos šv. Mišios. Po Mišių bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdė giminės.

Laid. dir. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

ANTANAS RUKAS

Gyveno St. Petersburg Beach, FL.

Mirė 1993 m. rugsėjo 21 d., sulaukęs 86 metų.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdė liko: žmona Elena, dukters – Aristida Parakininkienė, žentas Rimantas, Daiva Bakšienė, žentas Česlovas; anūkai: Rimas, Kestas, Daiva Parakininkai, Andreja ir Ingrida Bakšytės; seserys: Johana Rukaitė, Lietuvoje Petronėlė Žukauskienė su šeima ir daug kitų giminių.

Šv. Mišios už velionio sielą bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje šeštadienį, spalio 2 d. 10 val. ryto. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose šv. Mišiose.

Nuliūdė žmona, dukters, žentai, anūkai, seserys ir kiti giminės.

AŠTUONERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

MARY ŽIBAS

Minint mano mylimos Mamytės, kurios netekau 1985 m. rugsėjo mėn. 26 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionę bus aukojamos 8 m. rugsėjo mėn. 26 d. 9:15 val. ryto Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Maloniai kviečiu gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu pasimelsti už velionę Mary.

Nuliūdusi duktė Elzbieta.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING SEPTEMBER, 1993
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ pokylis jau čia pat – rytoj, sekmadienį, rugsėjo 26 d. Jis vyks gražioje Martini-que salėje, kur įprasta rengti įvairias, iškilmingas lietuvių puotas. Banketo pradžia 4 val. po pietų pasižymėjimas, kokteiliai; vakarienė 5 val., o meninė programa – 6 val. Programą atliks sol. Margarita Momkienė, žinomas mūsų solistas Algirdas Brazis, akompanuojant Aldonai Brazienei. Po programos – šokiai. Taip pat bus išrinkti laimingieji bilietėliai ir paskirstytos dovanos laimėjusiems. Tikimės visus pokylįje susitikti, su nepažįstamais susipažinti, su jau pažįstamais skaitytajais pabendrauti, nes mus visus jungia bendras „Draugas“.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II atsiuntė savo palaiminimą kun. Juozui Vaišniui jo auksinės kunigystės sukakties proga. Akademija kun. J. Vaišniui pagerbti bus spalio 24 d. Jaunimo centre. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama.

Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje, rugsėjo 29 d., trečiadienį, 2 val. p.p., dainų popietė su muz. Faust Strolia. Dainos, laimės švilinys, bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų išteigėja, Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos trečiadienį, spalio 6 d. Motiniškojo namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Šv. Mišias aukos kun. J. Klein, Quigley seminarijos prezidentas.

x Už a.a. Prudencijos Bičkienės Jokubauskienės siela spalio 1 d. 7 val. vakaro bus atnašaujamos ketursavaitinės šv. Mišios Pal. J. Matulajio Misijos bažnyčioje. Prašome pasimelsti už a.a. Prudenciją. (sk)

x Dr. Rimas Sidrys padovanuoja akinių rėmų Lietuvos silpnaregiams. Šiuo metu daromi akiniai Kaune gyvenantiems labai silpno regėjimo vaikams. Aukos laukiamos. Čekius prašome rašyti Lithuanian Human Services, Inc. ir siųsti R. Spurgis, 4238 S. Richmond, Chicago, IL 60632. (sk)

x DĖMESIO! Dar turime pilnus kompleksus: Lietuvių Enciklopedijos 37 t., Encyclopaedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kainą 60-80 ct. už svarą. Teirautis: J. Kapočius, P.O. Box 752 Cotuit, MA, 02635, tel. 1-508-428-6991. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)

x DĖMESIO, AMERIKOS LIETUVIAI! Lituanica Commerce & Cargo Inc. pristato siuntinius ir didesnius krovinius adresatams į namus Lietuvoje. Pigiausias patarnavimas. Kainos oro linija virš 40 sv. – \$2.45 sv., laivu – virš 100 sv. – 57 ct. sv. Labdaros siuntoms muitų nėra! LITUANICA C&C INC. 6607 S. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60629. Tel. 312-585-8700. (sk)

Dr. Leonardas J. Šimutis, Zitos ir Leonardo Šimučio vyriausias sūnus, išvyko į Lietuvą, kur rugsėjo mėn. 27-29 d. dalyvaus Vilniaus u-tetė įvyksiančioje centrinės Europos konferencijoje ir parodoje universitetų bibliotekoms. Jo paskaitos tema: „The Eisenhower National Clearinghouse: the Use of New Technologies for Storing and Retrieving Multi-Media Curriculum Materials in Mathematics and Science“.

Dr. L. Šimutis yra direktorius Eisenhower National Clearinghouse for Mathematics and Science Education Ohio State universitete. Jis buvo pirmas egzokutyvinis direktorius Ohio State Library and Information Network (OhioLINK) nuo 1990 iki 1992 metų. Jis taip pat buvo „Graduate School and Research and Special Assistant to the Provost for Academic Information Systems dekanas Miami universitete nuo 1984 iki 1992 m. Nuo 1974 iki 1984 jis buvo asistentas ir bendradarbis dekanas Virginia Tech universitete, Blacksburg, VA, College of Architecture ir Urban Studies.

Dr. L. Šimutis yra buvusio ilgamečio „Draugo“ redaktoriaus Leonardo Šimučio vaikai.

Dr. Leonardas J. Šimutis.

x VIII-jo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo aukotojai: kun. Juozas Prunskis – \$110, F. R. Šilbajoris – \$50 ir dr. Juozas ir Agnė Kiziai – \$25. Ačiū jiems! (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskiene. Darbo val.: trečiadienį. 1 v. p.p. 5-30 v.v., ketv. 10 v.r. 6 v.v., šešt. 10 v.r. 1 v. p.p. Pirmd. ir antrd. uždaryta. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk)

Lietuvių Prekybos Rūmai įteikė kun. Jonui Kuzinskui, Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonui, 5,000 dol. auką paremti parapijinę mokyklą, kurią lanko nemažas skaičius vaikų, neseniai atvykusių iš Lietuvos. Iš kairės: Vincas Samaška, išdininkas; kun. Jonas Kuzinskas; Dovydas Mackevičius, pirmininkas; Dovydas Gaidas, vicepirmininkas; Paulina Šukis, sekretorė; Mary Kinčius, visuomeninių reikalų vedėja.

Vytautas Valadkaitis papasakojo apie savo darbą ir patirtį Lietuvoje. Pranešimą ruošia „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis. Visi kviečiami sekmadienį, spalio 10 d., į Pasaulio lietuvių centro Bočių menę, 12:30 val. p.p. (po Mišių).

Aštuntojo Mokslo ir Kūrybos simpoziumo, šaukiamo š.m. lapkričio mėn. 24-28 d., plačios apimties leidinį redaguoja Ramojus Vaitys. Leidinyje bus simpoziumo paskaitininkų biografijos, nuotraukos, trumpi paskaitų aprašymai ir paskaitų bei renginių tvarkaraštis. Redaktoriaus adresas: 1535 Deerfield Pl., Highland Park, IL 60034, tel. (708) 831-2813.

x Ruošiamasi 1994 metų Tautinių Šokių šventei Lietuvoje! Čikagos tautinių šokių studentiško amžiaus grupė „Vijūnas“ pradeda 1993-1994 m. repetitijų sezoną š.m. spalio 3 d., sekmadienį, 6 val. p.p. Šaulių namuose. Maloniai kviečiame prisijungti mylinčius šokį ir norinčius vykti į Lietuvą vaikinus. Dėl platesnių informacijų skambinti: tel. (312) 463-7104. (sk)

x Balzeko muziejaus direktorės atsiuntė šias aukas „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui: Lorraine Gregnani \$5, Margi Mankus \$10, Mary Valence \$5 ir per Maryan Moore pastangas buvo surinkta daug gražių daiktelių Lietuvos našlaičiams. Visos aukos gautos per Mary Krauchunas. „Saulutė“ nuoširdžiai dėkoja. (sk)

x Daytona Beach, FL parduodu „condominium“ 4 aukšte; keltuvą. Skersai gatvės – jūra: 4½ kambario, 2 miegamieji, 2 vonios; graži virtuvė; 1,300 kvad. pėdų, \$85,000. Taip pat parduodu namą Daytona Beach, FL arti jūros; \$65,000. Kreiptis: tel. 904-253-8876. (sk)

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatu, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

x Tik per Baltia Express saugiai, greitai ir be maito galite pasiųsti siuntinius savo artimiesiems. Laivo talpintuvus rugsėjo 27 d. ir spalio 8 d. Atvežkite arba siųskite UPS adresu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652, tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

Marija Remienė nuolat aukoja savo laisvalaikio ir nelaisvalaikio valandas, dirbdama visuomeninį, kultūrinį, išeivijos lietuvių išlikimui taip svarbų, darbą. Ir mūsų dienraščiui ji skiria daug energijos, daug darbo valandų, nes yra visų jo paramai skirtų renginių komiteto pirmininkė. Tačiau ji ir tuo savo įnašu nepasitenkina: „Draugo“ fondui paaugojo 500 dol. Už šią sumą ir visą triušą vienintelio išeivijos lietuvių dienraščio labui, Marijai Remienei reiškiamas nuoširdžiai padėka.

x A.a. Laimos Čepaitės Paulienės 20 metų mirties prisiminimui Roma ir Virgis Norkai paaugojo \$50, o Irena ir Arūnas Draugeliai paaugojo \$50 „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui. „Saulutė“ dėkoja ir nuoširdžiai užjautia Laimos Čepaitės Paulienės gimines ir artimuosius. (sk)

x Vairavimo teisės (IL Driver's License) – \$100 pas Ed Šumaną. Tel. 1-708-246-8241. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

x Ieškote darbo? Norėtumėte geriau susipažinti su nauja socialine bei kultūrine aplinka? Pasiilgote šiuolaikinės lietuviškos muzikos? Jūsų geriausias bičiulis ir patarėjas – radio laida VAIRAS, perduodama kas sekmadienį nuo 10 iki 11 v.r. iš WNDZ 750 AM. Mūsų adresas: VAIRAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Galite skambinti darbo dienomis po RYTMEČIO EKSPRESO 10:30 v.r. red. tel. 312-286-1616. Jūsų paslaugoms – VAIRAS! (sk)

x SEPTYNIŲ DIENŲ KELIONĖ garsiuoju Costa Classica laivu pietinėje Karibų jūroje. Išplaukiame vasario 5 d. iš San Juan, Puerto Rico ir aplankysime St. Maarten, Martinique, Barbados, St. Thomas/St. John ir Casa De Campo, Dominican Republic. Registruotis iki rugsėjo 25 d. Dėl informacijos skambinti American Travel Service 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642, tel. 708-422-3000. (sk)

IRENA GARUNKŠTIENĖ – „LIETUVOS VAIKŲ VILTIES“ SAVANORĖ

Irena Garunkštienė įsijungė į „Lietuvos Vaikų Vilties“ savanorių-talpininkų eiles 1992 m. pradžioje, pakviesta Danos Gierštikiene. Sako: „...neseniai buvau persikėlus iš New Yorko į Čikagą, Dana pakvietė nueiti į Seklyčią aplankyti iš Lietuvos gydytis į JAV atvažiuojančius vaikučius ir jų mamas. Nuejau tik pažūrėti, o pasilikau talkininkauti iki šiol“. Paklausta, kodėl tai daro, atsakė, kad myli vaikus, o talkininkavimas jai yra malonumas.

Kaip ir kiti Lietuvos Vaikų Vilties savanoriai, Irena Garunkštienė vežioja vaikus ir jų mamas tyrimams į ligonines, būna kartu ir vertėja, vežioja pas daktarus, nuveža operacijoms į Shriners ligoninę. Veža ten, kur reikia ir kada reikia. Anksčiau vežiodavo net po tris kartus į savaitę, bet dabar kurį laiką nereikėjo taip dažnai važinėti. Paklausta, ar nepavargsta dažnai vežiodama, atsakė: „Jei sveika ir neišvažiuosiu, visada galiu. Nėra nei kalbos!“

Bet ji ne tik gydomo reikalais vežioja vaikus. Vežioja juos ir jų mamas, norėdama prablaivyti jų kasdienybę. Atsiveža pas save. Kalėdoms buvo pasikvietusi visas mamas ir vaikučius. Šie atsilgindami atnešė savo pačių gamintus šiaudinukų, kuriais visi kartu papuošė eglutę. Tai buvo labai lietuviška, nes žėrėjo šiaudinukais, pagamintais lietuviukų iš Lietuvos!

Irena Garunkštienė vasarą nuveža vaikučius maudyti, tai jų labai mėgstama pramoga. Yra nuvežusi į Michiganą, į Lemontą, į Barringtoną arkliais pasijodinėti pas ten gyvenančią R. Kulienės dukrą Margaritą

Ireną Garunkštienę.

Į „Draugo“ banketą, kuris bus jau rytoj, sekmadienį, yra šiek tiek likusių bilietų, kurių galima įsigyti prie įėjimo į Martini-que pokylį salę. Būtų labai malonu, kad bankete visos vietos būtų užpildytos, nes tai suteiktų mūsų dienraščiui ne tik materialinę, bet ir moralinę paramą. Mielai laukiami papildomi svečiai. Ateikite.

„Rudens simfonijos“ madų parodoje spalio 3 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, bus demonstruojami originalūs garso drabužių madų kūrėjų ir „Flamingo Lane“ madų salono rūbai. Paroda bus sekmadienį, 12 val., tuoj po šv. Mišių Centro didžiojoje salėje.

Stasys Surantas iš Rockfordo, IL, pratesdamas laikraščio prenumeratą, kartu atsiuntė ir 120 dol. čekį mūsų dienraščio paramai. Malonu pastebėti, jog Danguolė ir Stasys Surantai savo aukomis remia ir kitus mūsų kultūrinio gyvenimo įvykius. Ačiū!

Simas Varnas, jaunas intelektualas, besireiškiantis jaunimo veikloje, atsiuntė popiežiaus Leono XIII Fondan 1,000 dol. Mes, Fondo valdyba, linkime Simui ir toliau dirbuotis Lietuvos ir Jaunimo labui.

Išgirdusi, kad kun. Juozas Vaišnis sutinka dėstyti lietuvių kalbą Čikagos lit. mokykloje, veikiančioje Jaunimo centre, direktorė Jūratė Dovilienė reagavo su plačiausia šypsena.

Nuotr. Danos Mikužienės

Vytenis Aleškaitis, Lietuvos užsienio investavimo agentūros prezidentas, atvyksta į Čikagą ir nori susitikti su lietuviams, besidominčiais investavimo galimybėmis Lietuvoje. PLB valdybos vicepirmininkas Vacys Garbonkus sutiko susitikimą suruošti. Susitikimas, kartu ir priešpiečiai (įėjimas 25 dol.), įvyks spalio 4, pirmadienį, 11:30 val. iš ryto University Club of Chicago, 76 E. Monroe St. Norintieji dalyvauti praneškite Ann Lyons (angliškai), Republic Realty, tel.: 312-845-8569 iki rugsėjo 29.

Jonė Landzbergienė ir Jūratė Tamulaitienė, enciklopedistės iš Lietuvos, rugsėjo 21 d. atvyko į Lituanistikos Tyrimo ir studijų centrą rinkti archyvinės ir naujos medžiagos apie žymiuosius Amerikos lietuvius naujam žinynei, kurį bendromis jėgomis išleis LTSC ir Lietuvos Mokslo ir Enciklopedijų leidykla Vilnuje. Abi naujos LTSC bendradarbes yra ilgametės leidyklos atskirų skyrių redaktorių vedėjos. Jos Centro globoje bus apie pusmetį ir bandys surinkti veikalui duomenų plačiai skleidžiama anketa bei asmeniškais ryšiais.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Valandos pagal susitarimą